

GAZDASÁGI LAPOK

4. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Január 27.

Szuperfoszfát- műtrágyákat

a legolcsóbb napi árakon szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar
Vegyipar Részvénytársaság
BUDAPEST, V., Nádor-utca 4. szám.

Szuperfoszfátot,

== Stassfurti kainitot, ==
Stassfurti kálitrágyasót
40% kálii tartalommal, továbbá mindennemű egyéb

műtrágyafélét

azonkívül rézgáliczot (98—99%) elismert
kötő minőségben

legolcsóbban szállít a

„HUNGARIA“
Budapest, V., Fürdő-utca 8. szám.

Magyarország földbirtokosaihoz!

A közgazdasági életre eddigelő bémítólóg ható, áldatli politikai viszonyok, Istennek hála, megoldást nyertek!

Remélhetőleg a pénzügyi ieren is, főleg a jelzálog kölcsön üzletek lebonyolítása most már időszerű lévén, felhívom nagybecsu cimetelek, az esetben, ha többleteli terheket konvertálni, vagy jelzálog kölcsönök felvételét előzözik, már most nagybecsu megörzésükkel, bizalommal iródtámhoz fordítani, hol minden néven nevezendő felvitógostásokkal készséggel, díjmentesen szolgálók. Ily ügyletek korszerűtétel minden költség és előleg nélkül a legelőnyösebb feltételekkel, gyorsan, lehető legelőnyösebben lebonyolítom. Kivánatra saját költségemen, az ügy megbeszélése végett, a helyszínére utazom.

Saját jól felgött érdekekben kérem, mielőbb b. megbízatásaitak, nehogy a tömeges anyag beérkezése a bankoknál az ügy keresztülvitelére nagy hatástást szenvedjen.

Egyebekben felajánlom szolgálataimat a gazdaság keretébe tartozó összes cikkeik beszerzésére nézve, ugymint erótakarmányok, műtrágyák, stb., ugyszintén birtokok eladását és vételét, bérletek bérbeadását közzvetítem.

Teljes nagyrabecsülésel, hazafini üdvözlettel!

Köz- és mező-
gazdasági szakiroda **Jaulus J. János**
Budapest, VI., Kemnitzer-utca 21. szám. — TELEFON: 94—56.

Tavaszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

es illag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legelőcsőbb foszforsavas mű-
munkákkal és áraján-
den növénynek legjobb és
Marj) trágyája. — Kivánatra szak-
laltal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ölmzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Gyártson Bernhardi-féle sajtolt tetőcserepet!

Ügyes vállalkozó számára új, fényes jövedelmű iparág.
Szabadalmazott kézi hajtású **Univerzál** építőanyag-sajtóval
és a

Bernhardi-féle új nedves sajtólassal

a legjobb minőségű, legszilárdabb, legelőcsőbb és teljesen vízmentes cement-tetőcserep állítatik elő. Cementben való jelen-tékeny megtakarítás más uton készült cement-tetőcserepekkel szemben. Finom, hideg uton alkalmazandó cement-zománc minden színben. Nyomatott gyártási utasítás ingyen.

Ügyvezetőikkel a sajátokkal menőtelő szájaratok alkalmazásával cement-mozgató-lapok, járdalapok és mász-homokkő-falitelők is előállíthatók. — Kérjen prospektust! Komolyan érdeklődők Magyarországon hasonló berendezéseket üzembem megtekinthetnek.

DR. BERNHARDI SOHN G. E. DRAENERT
Főmáll 1854. óta gépgyára Főmáll 1854. óta.
EILENBURG (87), Lipcse mellett.

Gőzeke

használt lehetőleg 20 év erős, ha a kazánja javításra is szorul, megvételre keresetlik. Ajánlatok az ár, gyártmány és használati idő megjelölésével „U. G. 1426” jellege alatt **Rudolf Mosse** Wien I., czimre kéretnek.

Kiváló szép fejlett

bronzpulyka kakasok

(övesek) eladók 16. koronáért.

Báró Gudenus Béla,
Gád, Torontálmegeye.

Eredeti Hanna-vetőárpát,

a párisi kiállításon „Grand Prix”-vel kitüntetve, megvételre ajánl **Kubicsek Ferenoz** földbirtokos **Cellechovitz**, Prossnitz mellett **Morvaországban**.

Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártó-
ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 72. sz.
ajánl mindennemű hintókocsit.

HEUCKE A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitűnő rendszerű uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felvilágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképvisellete, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

Kedvező fizetési feltételek.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásokot esztaladnak. Eredeti bizonyítványok elvezetésért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szö 4 fillér, csak oly levelek továbbíttanak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Segédítiszti

vagy irnoki állást keres április 1. esetleg előbbi belépésre is nyílen. Kerestény s nagy uradalmából hosszabb gyakorlati állás is jó bizonyítványokkal rendelkező okt. gazdatiszt. Szives megköresekkel 551 szám alatt a kiadóhivatalba kérek.

Gazdatiszt,

37 éves, nős, szorgalmas, józan a gazdaság minden ágában jártas, 12 éves gyakorlati s erőtől jó bizonyítványokkal rendelkező állást keres. Állását április 1-én. esetleg előbb is elfoglatnája. Szives megköresekkel 1118 szám alatt e lap kiadóhivatala továbbít.

Kassai

gazdasági tanintézetnél kitűnő oklevélrel nyert 36 éves, ref. vallású, nős gazdasági tanintézetnél állást keres. Érti a modern gazdálkodás minden ágát, hizlátást, tej, vaj gazdaságot, szőlőszetést, a szeszgyártást és gőzmalomipar terén is szakember. Erelves, pontos, fedhetetlen előfétű. Ajánlatok 1183. sz. alatt a kiadóhivatalba kéreknek.

Intézői,

esetleg más gazdasági állást keres 22 évi gyakorlatiallal bír, a gazdaságnak minden ágában jártas, feltétlenül becsület és megbízható, 40 éves, nős, gyermektelen gazdasági. Jelenleg nagyobb uradalomban intézői állásban van és állását az uradalomban előfordult változások miatt hagyja el. Szives megköresekkel H. I. luko postae restanté címre kéreknek.

Intensív uradalomba,

amely lehet bérgazdaság is mielőbb elfoglalandó segédítiszti állásra pályázom. A keszthelyi gazdasági tanintézetet 1903-ban kitűnő, a sárvári tejjgazdasági szakkiskola éves tanfolyamát 1906-ban jóles sikerrel letettem. A köznevelés két évig középintézet gazdaságban voltam segédítiszti. 25 éves vagyok, izr. vallású, birom a német nyelvet szóban és írásban. Címzem: **Hirschl Ferenc**, Zágráb, Ruzsina-utca I. II.

Földmivessikolát

jóles sikerrel végeztem, öt évi gyakorlatiallal belterjes uradalomból, a gazdaság minden ágában állattenyésztés, hizlátás, tehéniszet, cukorrépa termelés, szőlőmivvelésben jártas; ispáni, kulcsár, felügyelői állást keresek, ahol önállóan gazdálkodhatnék. Kaucióképes, nős, 29 éves ember vagyok. Megkeresek a fizetés megjelölésével a kiadóhivatalba kéreknek. 1076. szám alatt.

Földmivess-iskolát

Sziléziában végeztet ember, ki a német nyelvet szóban és írásban, a magyar és szlovén nyelvet szóban bírja, szerény igények mellett megfelelő állást keres. Teljes megbízhatóságról kezeskedem. Szives megköresekkel Wittich Sándor Budapest, VIII., Pál-utca 6., III. em. 37.

Megjelent

A külön vamterület és a magyar mezőgazdaság.
Írta: Ordódi és alsó-leszkói **ORDÓDY LAJOS.**
Ára 30 fillér.
Megrendelhető a lapok kiadóhivatalában.

Betöltendő állások.

Gazdasági könyvelő,

nőrőlképes, azonnali belépéssel kereset. Pályázhatnak keresztény, nőfőn egyének, kik a gazdasági kéttős könyvvitelben teljesen jártasak és eddigi működésüket jó bizonyítványokkal igazolhatják. Javáldalmazás megengedés szerint. Pályázatok bizonyítványok másolatával felszerelve — melyek vissza nem küldetnek — a Báji Gazdaság intézőségéhez Báj, Szabolcs m. czimzendők.

Gazdasági irnok

azonnali belépéssel kerestetik. Pályázhatnak keresztény, nőfőn egyének, kik gazdasági tanintézetet jó sikerrel végeztek és ugy a külső gazdálkodásban, mint könyvvitelben, némi gyakorlatiallal is rendelkeznek. Évi fizetés 480 korona és teljes állás. Pályázatok bizonyítványok másolatával felszerelve — melyek vissza nem küldetnek — a Báji Gazdaság intézőségéhez Báj, Szabolcs megye, czimzendők.

Gazdasági irnok

és felolvasói állás betöltendő február 1-re, 22—24 éves gazdasági tanintézetet végeztet ifjával. Évi fizetés 400 kor. és teljes állás. Bizonyítványmásokot, melyek vissza nem küldetnek, N. Gyűb Imre ur Gátnér, Pestmegye czimzendők.

Gazdatiszt

április 1-ére egy 1200 holdas, dohányt termelő alföldi gazdaságba, keresztény, nős gazdatiszt, esetleg jó bizonyítványokkal rendelkező földmivessikolást keresek. Erővellességet, szorgalmat és hosszabb praxist megkívánok. Fizetés: 800 korona, 54 hektoliter gabona, 3 tehénartás stb. Vissza nem küldendő bizonyítványmásokatokkal felszerelt kérvények e lapok kiadóhivatalba küldendők 545 szám alatt.

Szamerővi állás

betöltendő. Pályázhatnak több évi gyakorlatiallal bír, a gazdasági számvitelben teljesen jártas egyének. Mivel az illető pénzértárkezel, 10,000 korona biztosíték kívánatik. Sajálkülöleg írt folyamodványok bizonyítványmásokatokkal, melyek vissza nem adandak, gróf Zselénski uradalmi jószágigazgatóság Újradon, czimre küldendők.

Gazdasági

tanintézetet végeztet segédítiszti, ki a magyar, német és román nyelvet bírja és már némi gyakorlatiallal van, egy belterjesen kézett ipargazdaságban felvétetik. Ajánlatok a bizonyítványok másolatával együtt a Magyar Gazdasági R. Társ. botfalú gyárának üzletvezetőségéhez Botfalú küldendők.

Pályázat.

Báró Biederman Rezső ur 5 méltóságos szentgotthárd uradalomban f. övi április elejére egy óvári akadémiát vagy felsőbb gazdasági tanintézetet végeztet fiatal ember irnoki minőségben alkalmazást nyer. Fizetése: 480 korona készpénz, élelmezés, ruhás, világítás és kislakolás. Szonnyítványmásokatokkal felszerelt pályázatok az uradalmi intézőség címzéré Okorág-Kárszpusztára, Baranyamegye küldendők.

Segédítiszti

kerestetik azonnali belépésre dr. gróf Almásy Imre ur 6 méltóságos uradalomban. Fizetése 550 korona és teljes ellátás masszon kívül. Folyamodvány **Mondok Sándor** urad. gazd. intézőséghez nyújtandó be **Pusztapóra**, Kész-nagyirun-Szolnokmegye.

Elpusztíthatatlan minőségi jutt., len- és kender.

zsákok,

legújastabb magyar lenből készült vízhatlan vitorlavázson és jutt. katal., gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban, gyári áron,

kölcsönzsákok

minden ólra,

kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, behordási, rostaal- és repceponyvák és asztaltakarás-hoz legméskéltőbb kölcsön-díj ellátásban, kölcsön és vételőre. **Vízmentes esőküpenyegek**

HUNGARIA
kötészer sodított fűvegés kézi

kévekötelek

130, 140 és 150 cm. hosszban. Minden anyag föltésére alkalmas

egyszer használt zsákok vétele és aládása

NAGEL ADOLF

zsák és ponyva nagyraktár és kölcsönintézetben

BUDAPEST,
V., Aranyjász-ú. 10.
Sürgönycim: Nagela.
Vidéki telefon: 53—92.

Eladó utolsó évi termésből, míg a készlet tart. **bükköny-mag** 10 koronáért, **haltacczim-mag** 24 koronáért mértékmár-án-kint, vevő zsákjában itteni vau-állomásra szállítva. Czim: Hönig Mór Fornád-pusztá, u. p. Tolna-Tamási.

Elsőrendű

Yorkshire tenyészállatok
előjegyezhető február—áprilisi szállításra:
dukai **Takács Ferencz** gazdaságában Duka, Vas megye.

Bekötési táblák

a „Gazdasági Lapok” és az „Alattgazdasági és Tejjgazdasági Lapok” 1906. évfolyamához 250 koronáért bérmentes küldéssel megrendelhető a kiadóhivatalunkban.

FIEDLER JÁNOS

LENFONÓGYÁRA KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyereséhez, valamint kaszált és géppel csépezt lenszalmaztészteszerinti mennyiségben és elad. eredeti (pernau) orosz lenmagot.

Teleki Arvéd

gróf drassói urad. intézősége, u. p.

Konczá.

Répa-mag

óvári, eberndorfi, eckendorfi javított óriás

Duppai zab
Dollár zab
Székely tengeri
Karos és törpe
pabok

Gyorsfejlődési

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok

Pekingi gácsérok
Orpington kakasok
fehérék és feketék

Pekingi kacsa- emdeni lud-, Orpington-tojásokra előjegyzést elfogad

Teleki Arvéd

Pannonia szálloda

BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 7. sz.

Marhamérlekek!!

erős vaskorlással 1500 kilogramm horderőre tolosúly-mérsébe berendezés a leg-erősebb szerkezettel

Szekér-hidmérlekek!!!

Kocsik, szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre, 4 méter hosszú, tolosúly-ally erős kivitelben.

Raktári-mérlekek!!

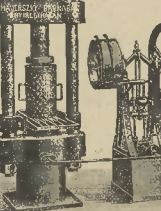
Erős és pontos kivitelben, minden mérleg törvényesen hiteltelisé 2 év jókarkan-tartás mellett.

DÉNES MANÓ

gazdasági szekérhidmérleg és marhamerleg gyáros

Buda pest
Gyártelep:
VII., Dohány-utca 57.
Iroda és raktár:
VII., Dohány-utca 78.

Javítások eszközlése ozél-jából, szerény díjazás mellet szerelőt azonnal küldök. Telefon és interurbán 88—30.

MÁJERSZKY BARNABÁS

gépgyáros Nyiregyházán.

Készít sok évi tapasztalattal nyomda mint specialista

viznyomású olajsajtókat.

Olajsajtókat egyzereti és több hengerr szerkezettben.

Olajsajtópergőket gőz- és töllelítőre.

Tökmagdaraboló és osztályozókat.

Olajsajtómű gépeket és az olajsajtóval kapcsolatos minden berendezést.

Eddigi kivitel 157 telep üzemben.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIMICS LÁSZLÓ
1848-ban.

VEZÉRLŐ:
Hozzánk mező gazdaságunkba
helyes irányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Égész évre	16 kor.
Fél évre	8
Negyed évre	4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdelési pénzek a kiadóhivatalhoz czikkendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árral fogadtatnak el.

Telefon: 623.

TARTALOM.

Szerelés	57
Társaságok	58
Szerény megfigyelések az új eszt. díjverseny közlésének előzetesen	59
— Fehér Zoltán	60
A csanakörnyéki kermelés földműveléséről	61
— Gaillard-Güerd-féle szőlőgyepek	62
Könyvismertetések	62
— Ötödik nemzetgyűlés	63
Részek és feleletek	63
— Kérdések: A lenoelalomszél módjai. K. B. — Babaiaké. Kérdés. H. L. — Melyik kenyérszép a jobb? B. S. O. — Trégya kiharászásában. Z. B.	
— Feleletek: Egy kis bírtok társasbavazása. P. — Mit tegyünk a hozzászólások elmaradása ellen. Lágány. G. — Kossuth (Gazdák) létesítése. W. H. — A Kollás megvalósulása. Károly Gyula.	
— Góf Károly: Sándor-szobrára hogy áll a domoszlók.	64
— Hírek	64
— Apró szakdolgozatok	66
— A másként. Fehér Zoltán	66

SZEMLE.

(A tél reklámjára jogait. — A tőzsdébiróság és fejedetlen határidőüzeletek beharagdozta. — Az igazságügyi miniszter beszéde. — Haladnak előre a felfordulásban a munkáskérdést illetőleg. — Az osztrák műbortörvény.)

Voltak, a kik az elmúlt héten már a gyors kiválasztásban reménykedtek, de ebben a reményükben sokáig nem ringatózhattak, mert csakhamar fordult egyet az idő és a hét elején kemény hideg és havazás köszöntötték be. Január hóban a farkas még nem szokta megenni a telet. Azért csak teljünk tovább vigan. Az ország több vidékeiről 20—35° C hideget jelentettek, Pétervártól pedig 35° R hideg van. A hét végén a hideg engedett ugyan, de még mindig 10° R és azon fölül áll a thermometer.

*

A mi az elmúlt hét érdekes eseményeit illeti, mindenekelőt magaslik az igazságügyi miniszter korszakalkotó kijelentése, hogy a *fedezetlen határidőüzeletek* megszüntetni akarja, és a tőzsdé törvényét is revideálni fogja. Még nincs meg! Még nem mondhatjuk, hogy hopp, — de nem tagadhatjuk, hogy nagyot lelekedtünk, midőn az emlékezetes beszédet olvastuk, mert a komoly szándékot most már látjuk. Régi kívánsága ez az ország mezőgazdáinak, hiszen már évtizedekre nyúl vissza a küzdelem megindítása ezen intézmény ellen, a melynek káros hatásait terményeink értékesítésére napról-napra látjuk. Majdnem az összes törvényhatóságok felirata a visszaelés megszüntetése ellen, s ha a kormányok feladata ez, hogy a nép kívánságai szerint rendezzék be

az intézményeket, úgy igazán el lehet mondani azt, hogy a kormány a nép legszélesebb rétegei kívánságának tesz eleget, midőn végre a tőzsdé reformjához erőlyes kézzel hozzánvul. Polónyi igazságügyminiszter január 19-iki beszédének erre vonatkozó része szöröl-szóra ekként hangzik:

(A tőzsdébiróság.)

Most reátérek a tőzsdébiróság kérdésére. Tudtommal Magyarországon három tőzsdé van külön tőzsdé választott bírósággal: van Budapesten áru- és értéktőzsdé, van Temesvárott s van Fümedben. A fümednek olyan csekély a köre, hogy meg sem vizsgáltattam még eddig. A másik két tőzsdét megvizsgáltattam az 1891: XVII. tv.-ezikben biztosított jogomnál fogva. Az erre vonatkozó vizsgálati eredményeket leteszem a Ház asztalára azok számára, a kik ez iránt érdeklőnek és bővebb adatokat kívánnak. (Helyeslés.) Röviden csak annyit jeltek, hogy a budapesti áru- és értéktőzsdén különösen az u. n. expertise a szakvéleményadás rendkívül nagy eredményt ért el, és jötevény hatása a kereskedelmi élet terén minden kétségben kívül áll. Még magára a bírósági intézményre is azt kell mondanom, hogy amennyiben a budapesti áru- és értéktőzsdéről van szó, és a bírósági intézmény hivatásának megfelel és meggyőződésem az, — röviden antcipálom — hogy megfelelő reform mellett kellő korlátok és határok közé szorítva a jövőben is meg fog felelni.

Azonban még ez sem ment minden kifogástól, mert hiszen a jelentés, a melynek részleteit felolvasni nem fogom, tartalmaz az tekintetben is kifogásokat.

Másként áll a helyzet a temesvári tőzsdénél. Ott a legsajátságosabb állapotokat találom. Azt, hogy mióta ez a tőzsdébiróság fennáll, tulajdonképpen még sohasem vizsgálta meg senki, sem a királyi tábla nem gyakorolta felügyeleti hatáskörét, sem az igazságügyminiszter, úgy hogy ott azután olyan állapotok keletkeztek, a melyeket ez a jelentés rövid vázlatban úgy tüntet fel, hogy ott évekre terjedőleg jegyzőkönyvek nincsenek felvéve, ott leletet nem ismertek, ott meg sem lehet állapítani néha, hogy miről van szó. (Mozgás.) egyáltalán, t. képviselőház, a mi rendeltetéség egy bíróságnál elképzelhető, azt a temesvári tőzsdébiróságnál mind méltóztatnak megtalálni.

Hát, t. képviselőház, természetos, hogy ezeket az állapotokat meg kell szüntetni.

Gondoskodtam arról, hogy ezen bíróságnál a felügyeleti jogkör ezental pontosan teljesítessék, a magam részéről is gondot fogok fordítani arra, hogy ezek az új felmerült rendeltetések a jövőben el ne fordulhassanak.

Nekem nincs ösztönözés óhajtatásom, mint-hogy a tőzsdé választott bíróság, a melyre nézve magam is mondom, vallom és hiszem, hogy annak a megfelelő határok között az állam, a kereskedelem és termelés javára áldos hatása is lehet s van, hogy ez az intézmény úgy szerveztessek, hogy abban a *termelésre hivatott tényezőknél egyenrangú jogi képviselete is feltétlenül biztosítva legyen.* (Általános élénk helyeslés.)

T. Ház! Nagyban és egészben talán ezek a legsúlyosabb kérdések. A hatáskörnek helyes megalapítása esetén, (Ugy van! jobbfől.) vagyis úgy, hogy ezen bíróság elé más kérdések ne tartozzanak, mint tisztán a kereskedelmi és termelési szakkérdések: ezekkel a kaulékkal, ha az állam a maga igazságügyi felügyeletét és befolyását megfelelően szervezi és gondoskodik arról, hogy ne keletkezhessek itt parallel két jog, hanem hogy a törvény uralkodjék ott: azt hiszem, hogy ez a kérdés is teljes megnyugvással fog elintéztetni. (Helyeslés.)

Kelemen Samu: Elavult a kereskedelmi törvény!

Polónyi Géza igazságügyminiszter: Csinálni kell majd egy másikat, de addig, míg az a kereskedelmi törvény él és kötelező a bíróság előtt, addig legyen kötelező a tőzsdébiróság előtt is. (Általános élénk helyeslés.) *Az nem lehet, hogy ma a kereskedelmi szokásokban teljesen átalán, a tőzsdének szokványában egyáltalában nem ismerős vidéki ember, a kinek megvan otthon a maga kereskedelmi törvénye, a melytől tanácsot kér, a midőn éljön ehhez a bírósághoz, elveszti perét egy általa sohasem hallott tőzsdé, vagy szokások alapján.* (Általános élénk helyeslés.) Nos, hát ez nem lehet akceptálni. (Általános élénk helyeslés és taps.)

Szmrecsányi György: Nem kell megijedni tőlük, ha rágalmaznak is!

(A fedezetlen határidőüzelet.)

Polónyi Géza igazságügyminiszter: De, t. képviselőház, felvetődik itt a fedezetlen határidőüzelet kérdése. A tőzsdébiróság reformjára vonatkozólag még azt a megjegyzést is meg kell tennem, hogy — a mint beszédemnek későbbi részén ráteker az 1907-re foganatosítandó törvényhozási munkálatokra, be fogom jelenteni, hogy az őszön a polgári perrendtartásnak tervezetét is készen fogom a Ház elé terjesztetni. Ezzel a perrendtartással kap-

Gazdasági-, főzelek- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

csolatham már most jelentem, hogy a tőzsdereform, a mely annak alkotó része, szintén be fog a t. képviselőház elé terjesztetni. (Általános élénk helyeslés.)

Már most a mi a fedezetlen határidőüzlet kérdését illeti, ez nem a tőzsdéi választott bíróság intézményének kérdése, ez nem szervezeti kérdés, ez már az anyagi jog kérdése. (Ugy van! halfelől.) Ott aztán már attól függ a dolog, hogy mennyiben kell annak a választott bíróságnak az anyagi jog szabályaihoz alkalmazkodnia.

Ha az anyagi jogszabály megalkotásáról van szó, akkor nekem a fedezetlen határidőüzletről megvan a magam véleménye. Én, t. Ház, bár Németországot kivéve, a hol nagy védekezés tapasztalható ezen a területen, másutt akceptált intézmény ez s én tulajdonképpen nagy államoknak rendszereivel és felfogásaival jutok ellentétbe, a fedezetlen határidő kérdését — úgy, a mint ismerem — és pedig meglehetősen jól ismerem — nem tartom szerencsés dolognak (Helyeslés halfelől.) s a magam részéről, ha rajtam állna, mindenképpen ellenem, hogy annak az anyagi jog szerinti megengedhetősége biztosítások. (Élénk helyeslés és taps.)

A határidőüzlet meghamisítása a kereslet és kínálat törvényeinek: (Igaz! Ugy van!) a fedezetlen határidőüzlet révén kínálati, a kinek nincs mit kínálnia, nincs mit eladnia (Igaz! Ugy van!) és vessz alkati, a kinek nincs mit vennie és nincs miből vennie. (Igaz! Ugy van!) a baloldalon.)

T. képviselőház! Az, hogy az időjárásnak változására s egyáltalában más konjunktúráknak jóslására becsátokzik valaki és előre meghatározott határidőkre szállításokat köt ki magának anélkül, hogy szállítania akarna, anélkül, hogy szállítania tudna, (Igaz! Ugy van!) a baloldalon.) az, — hogy egészen tisztán fejezzem ki magam — nem reális ügylet, hanem játék.

Laehne Hugó: Hazárdjáték (Igaz! Ugy van!)
Polónyi Geza igazságügyminiszter: Hazárd-

játék, a mely az esélyekre és a véletlenre való számításban leli alapját. (Igaz! Ugy van!) Már pedig addig, míg magánjogunknak kardinális tétele lesz az, hogy a bíró mint polgári bíró fogadásokat, reménybeli tételeket és értékeket meg nem ítéltel, a míg azt turpis causának kell tekinteni, addig t. képviselőház, én semmiféle különleges szokások alapján nem tartom helyesnek és megengedhetőnek egy államban azt, hogy akkor a szomszéd bíróság területén, ezzel a morális, nagy etikai elvvel ellentétben a játékdíj és a játékszevedely oltárán áldozzanak és követeljenek áldozatokat. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés.)

Részleteket nem hozok ide, azt hiszem, a reális kereskedelem meg tud élni akkor is, ha ő a forgalmat úgy bonyolítja le, hogy a slussz mögött álljon a valóságos gabona, legyen az buza, rozs vagy kukorica, és immateriális értéket nezetem szerint nem helyes a forgalomba engedni. (Élénk helyeslés.)

Endrey Gyula: Le a buzauszorával!

Az új perrendtartási törvény tárgyalásakor tehát az őszszel a tőzsdereform is szőnyegre kerül, és mivelhogy a képviselőház tapsokkal fogadta Polónyi kijelentéseit; bizunk benne, hogy az országgyűlés meg fogja hozni a kívánt reformokat. Hogyha pedig meghozza, akkor tapsokkal fogja fogadni az ország.

Ezek voltak benyomásaink az országgyűlési tudósítás közzétételkor. Hogy a közbejött ugynevezett Polónyi áflet nem fogja-e nullifikálni a felkeltött szép reményeket azt nem tudhatjuk, de bizunk abban, hogy e kérdés már elég érett arra, hogy ne egy személyhez legyen költve a megvalósítása.

Ha a törvényhozás és kormány a munkásforgósnak is clejét venné, akkor tapsolnánk csak igazán, de úgy látszik, hogy itt nagyobb bajok vannak, mint sem hinnők. Azok a tüneteknek, melyek most bennünket nyugtalanítanak, forrásai mélyen belenyulnak a politikába, s ez okból mi azokat nem tárgyalhat-

juk, csak azon tényeket konstatáljuk, hogy a fölfordulás a vidéken kezd mind általánosabba lenni. A birtokosok földenkijebbi már is futnak. Vagy eladják, vagy behadják birtokaikat. Azt mondják, hogy vesződjék vele más: de ők a most kialakuló viszonyokkal meg nem barátkoznak. A mezőgazdáknak eddig is keserves volt sorsuk. Őrültek ha tőkéjük nagy százalékát megkaphatták, keserves munka és nagy kockázatok árán. Hogy most mi lesz azt igazán nem tudjuk. De hogy ha mezőgazdaság elpusztul, akkor Magyarország is vége, azt nem nehéz belátni. És ha úgy van, akkor minek a habozás? Miért a gyengeség a kormányzatban? Humanus (?) eselőtörvényjavaslattal akarják a nagy bajt az ügyitani? Akkor midőn a cséled lett az új, a gazda pedig existenciáját veszíti. Olajsepekkel lehet a vízháborgását lesimítani, — de mikor a vihar kitört, akkor India egész repzetterméséből készült olaj sem elég a hullámok lecsendesítésére. A szeleklyukai kell beömleni. Ez az a mit a kormánytól kérve-kérünk.

Azt susogták, hogy a mai világban már csoda nincs. Nincs? Hát az nem csoda, hogy Ausztriában a műbort állító törvényt hoznak, még rövid idő és az osztrák parlament réa mondja az új törvényre az Ament. A mi törvényünkötl abban fog az osztrák törvény előnyösön különbözni, hogy végre is hatják. Még pedig az által, hogy állami pincefelügyelőket neveznek ki, a kiknek jogukban álland a pincekébe ellátogatni. Ez már beszéd. Ha ilyen módon módosítanak nálunk is a törvényt, akkor nyakara lehetne hágni a hamisításoknak. Addig nem. Ha pedig ezt velünk nem teszik, akkor vége lesz a szőlőművelésnek. Kérdézké meg csak a mi szőlőtermelőinket, hogy van-e már munkásuk? Hány szőlőgazda aggódik, hogy esztendőre meg lesz-e művelve a szőlője? Munkabérek óriáslag fognak emelkedni. Ezt a többletet a műbortgyártók miatti megfizetni lehetetlen.

TÁRCZA.

Az öreg ifjuur.

Irtá: Ágh Endre.

A berettői kopott szalagátercs, emeletes kupa előtt, egy kis léccán üldögélve nézte berettői és ufjalusi Berendy Zsigmond, mint járják a csikait a nagy berettői park fűvel benőtt útján. Megelégedéssel nézte a négy szürkét, olykor csettintett egyet a nyelvével, vagy elmaradhatatlan lovaglóostort odanútoíta a csizmája szárához s tetszett neki, ha a csikók táncoltak a biztatásra.

— Mégis csak van ezekben vér — ugy-e Mózes? — szolt oda a melette álló sjobb kezéhez. Mózes gazda helybenhagyta:

— Van ifjuur, van.

— Még az apám fajtájából valók, nemes Berendy Gedeonéból. Nem is adnám őket semmi pénzért.

— Pedig úgy gondoltam — szolt Mózes gazda.

— Hogy ezeket eladjam?

— Nem mind, csak a két élősőt.

— A Fecsékét meg a Babámát? Hát ha kitesznek innen ebből a roskadozó kurtából, akkor sem. Még akkor is ezen a négy szürkén akarok elmenni Berettőrről.

Mózes gazda megvakarta a fejét, mint a kinek nem sikerült valami.

— Akkor hát nem tudom, mit lévő legyen ifjuuram — mondotta.

— Majd csak talál ki valamit, azért van itt.

— Már nem tudok, már nekem is megállt az eszem. Ezzel elkezdett gondolkodni a Mózes és szinte látszott, mint törte a fejét.

— Hát a legelő? — szólat meg jó sokára az ifjuur — ugy sem kell a fenének sem.

— Régen nem a miénk.

— Már eladta vén naplopó, no maga jól gazdálkodik.

A naplopó, akasztófára való, meg ilyen becségető szavak hamarosan az ifjuur száján termettek, ha valami olyamról volt szó, a mi nem tetszett neki. De hát mint senki, ugy az öreg Mózes sem vette ezt rossz néven, lévén nemes Berendy Zsigmond jóval tul az ötvenen, közel a hatvanhoz. Hogy mégis ifjuurnak szóllították, az egyszerűen azért történt, mert ha sok minden eszébe jutott is, az azonban, hogy asszonyszemélyt hozzon a házhoz — sohasem. Gondolta, többlet ér egy barátságos jó kompánia, négy ló, szép kocsi, mint olyan asszony a házhoz, a kinek a szoknyáját kell fogni. Pedig akkor még lett volna hova hozza. Ott volt az a huszonhét szoba, szépen bebutorozva, körülötte a százas kert és azontul

háromszor jóféle buza termő föld, legelő, meg minden.

Ma ez a sok minden nagyon megfoglyatkozott. A kopott szalagátercs kastélynak csak két szobáját lakja az ifjuur, kettejét a Mózes ispán gazda a tenasszonnyal, mint már a feleségével. A többibe egerek ütöttek tanyát, a melyek jól élnek a míg granáriumnak használják az üres szobákat. Igaz, hogy kevés ideig tart ez, csak addig, a míg Mózes gazda tul nem ad a most már alig ötszáz holdnyi szántóról bekerült termésen. Azután — azután bizony éheesen maradnak az egerek is s unalmukban mit tehetnek egyebet, a padló rágják.

Tehát, a legelő is el lévén adva, megállott az esze működése az ifjuurnak is.

— Pedig kell a pénz, ugy-e vén dologkerülő? szolt Mózeshez.

— Hogy kell-e? hej ifjuur, egy kukorica vetésnek három heti szárazság után nem kell egy a májusi eső, mint nekünk kéne a pénz. Ott áll a kukorica földünk bevetetlenül, sem vetőmag, sem ember a ki megdolgozza a földet. Most vón az ideje, hogy ezt a kurtát is megföldozzuk, megprearáljuk egy kicsit, hiszen már tetőnkbe szakad.

Igy sorolta el Mózes gazda, hogy mi mindennek kellene a pénz.

Boroszló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

niszterünk a parlamentben, s alig volt ott akkor is 1-2 a sok agrárius képviselő közül s ezek között sem akadt egyetlen egy sem, ki szavát felemelte volna a papiruszba ellen, ki kérte volna, hogy rendszabályozzák meg a bőrtet legalább annyira, mint azt az osztrák szomszédok tették. Már tisztelet, becsület, és ha a gazdák legnagyobb bajánál még egy kukkot sem mer szólni, annál kevésbé tenni — egy képviselőháza, akkor annak bármily gazdasági vonatkozású törvényjavaslatban munkájában sem merek fel-tétlenül bízni s ez okból forró óhajom — és azt hiszem, sok gazdatársamé is — hogy legyen az a családörvény egy kész, egész, egy teljesen kifogástalan mű, akkor már, mikor az ország-háza kerül, mert ott már corrigálni nem igen fogják.

(Polytjatjuk.)

A cukorrépa termelés jövedelmezősége.

Igen nagy köszönettel tartozom Martens Cázár urnak, a mezőhegyesi cukorgyár Igazgatójának, hogy cikkemre, mely és tárgyilagosan vállalszoni szives volt, főleg azért, hogy alkalmat adott megkezdett tárgyam, sokkal behatóbban tovább fejtegetnem.

Erre a válasza biztossan számítottam, hiszen a mezőhegyesi cukorgyár egyik hivatalnokai előtt említettem is volt, hogy kész akarva írtam egy első cikkemet — egy néhány fontos adat kihagyásával — hogy arra az érdektel felektől választ kaplissak, és hogy erre második cikkemben bővebben ki ténhssek, és sok problematikus értéket a való-ságra szállíthassam le, és egyébb az átadás körül reánk gazdákra igen sörelmes körülményekre is reflektálhassak. Iparkodni fogok én is tárgyilagossan válaszolni.

Es ha esetleg egy néhány a gyárosra kolle-metlennek látszó dolgot is be vonok ciksem keretébe, ezzel is nem az a célom, hogy a cukor iparnak ártson, sőt ellenkezőleg biz-tázní szeretném az eddigi kissé zavaros hely-zetet, mert meggyőződésem, hogy cukor ipa-

runkat csakis akkor és úgy tudjuk a mai mostoha viszonyok között fentartani, ha a gyáros és termelő, nem mint eddig — ellenlábosok lesznek — hanem választva, minden titkolód-zást és üzleti fogásokat félre téve, közös erő-vel és teljes nyíltsággal szolgálják e fontos és veszélyeztetett ügyet; mert a cukorrépa ter-melésé abban hagyunk nem szabad, azt még áldozat árán, természetesen közös áldozat árán is fel fog kelleni tartanunk; azért itt az ideje, hogy meg tgyünk minden lehető, mert bizo-ny a »nem termelünk« élettel veszélyesen kezd terjedni a gazdák között.

Azért igen kérem Martens Igazgató urat, leg-ven szives jelen cikkemnek is némi figye-lmet szentelni, és az abban foglaltakra ismét választolni, mert erre, az ő egyéniségét, sok ol-da-lu tudását, tapasztalatait, és az úgy iránti rajongó szeretetét ismervé, a legalkalmasabbnak tartom; esalódní emberi dolog, lehet hogy nincsen igazam, de meg állításomat megzár-folvá nem látom, addig azok meggyőződése-met képezik.

Az alföldi cukorrépa termelés ma még a legmostohább, ennek kell legtöbb akadállyal megküzdönni.

Az én és velem együtt a többi gazdák azon érvelése, hogy 1-46 koronás répa árral jövedel-mezőleg répát termelni nem lehet, és hogy ezen neveléségen alacsony ár a mai viszonyok között igen igazságtalan, azt éppen Martens ur érvelésével fogom bebizonyíthatni.

Azt mondja ugyanis Martens ur, hogy a Brüsszeli konferencia előtt kaptunk repánkért 154—158 fillért akkor, mikor a cukor árak 15—16 korona között jegyeztek, és éppen azért kellett répa árainkat redukálni, mert félt volt, hogy ezen árak éppen a Brüsszeli konferencia következtében még csökkentni fognak, azonban hogy ismét az ő szavaival el-jeik óhala Istennek, a cukor értékesítési viszonyok nem lettek oly szomorúak, mint az a Brüsszeli cukor konvenczió életbe lépte előtt várható volté így önkényt következik, hogy az ár leszállítás nem volt indokolt, és semmi

sem állt utján, hogy a mai jobb konjunk-turák mellett ismét többet kapjunk repánkért.

Martens ur közlése alapján azt látom, hogy a Brüsszeli konvenczió előtt a mezőhegyesi cu-korgyárnak horribilis veszteséggel kellettét dolgoznia, mikor 10—11% kihasználás mel-let csak 15—16 koronával tudta értékesiteni a cukrot, mégis addig többet kaptunk repán-kért, és a Brüsszeli konferenciáig nem is gon-doltak a répa árak csökkentésével; de mon-djuk, hogy addig tényleg számításom szerint mintegy 30 fillért reá fizetett minden mássa cukorrépará, addig ma ugyanevak szép há-szonnal dolgozik.

Ma már az alföldi cukorrépa is jelenté-kenyen javultak, azt láthatjuk abból is, mert míg eleinte már 41 Stammer érték szám után kaptak a termelőket jutalmat, ezt ma már 13 százalékra emelték fel, tehát ma már nem 10—11, hanem 12—13 százaléki hozamot képesek kimutatni, és miután három év átlagában 14-72 fillért fizethetett ki a termelőkének ár emelkedés címén, úgy az átlagos értékesíté-snek ki kellett tenni 24-5 koronát.

Tehát számítsunk.

Alapul ismét Martens ur azon állítását ve-szem, hogy 18 koronás ár mellett haszon ninc-sen, az éppen csak az előállítási költségeket fedezi, a miből ismét önkényt következik, hogy az ezen felüli ár már a gyárnak tiszta hasznát képezi.

Már most, 1 mássza cukor előállításához kell 12-5% kihasználás mellett 8 mássza cu-korrépa, így átlagos 24-5 koronás cukor árak mellett nyert a gyár 8 mássza répa után 24-5—18=6-5 koronát vagyis másszánkint 81 fillért; ebből kifizetett a termelőkének (majd azt mondatk alamsza képpen) jutalmul 6-5 koronát, a 2 fillér — 13 fillért, vagyis nyere-sége maradt 68 fillér másszánkint; így tehát meg nem Istentelenség a gazdáktól, ha többet mernek kérni repájukért.

Előbbi cikkemben 180 fillárban állapítom meg azt a répa árt, mi mellett a gazda már meg találná számítását, a mai drága

— Ifjuuram — szólította meg egy reggel Berendyt — ez ám a négy ló, a mit most vitt. Ezekkel csakugyan a mennyországba is fel-lehet menni.

— Ugye bár? Megéri a pénzüket.

— De mi lesz a szürkékkel? Nyolcz lóval csak nem járhatunk?

— Hadd pihenjenek, kiszolgáltak, azután meg jófajták, az öreg Berendy Gedeonéól való, megérdemlik a kiméletet.

— Hátha eladnók? Elég lesz négy is, az utjak, a fiatalok.

— Nem adom.

— Akkor én elmegyek. Nem tudok mást tenni. Az ifjuur nem értette meg mindjárt a Mózes gazda szándékát.

— Mit csinál vén szamar? Elmegy? Hová, kinek kell ilyen tehetetlen ember? Itt csak el van, de mit csinál egyebet?

— Pedig már én elmegyek. Nem leszek a hitelezők bolondja, nem szekaltatom magam, meg tudok én már élni e nélkül is.

— Jól van. Áldja meg az Isten, elmeheit; inkább maga, mintsem ezektől a lovaktól élvaljak.

Es úgy tett a Mózes, mintha menni készült volna. Nem igen törődött mára gazdasággal, ha valakinek baja volt vele a birtok dolgában, az öreg ifjuurhoz utasította, szóval úgy tett, mint

a ki az elhatározását végre is akarja hajtani. Berendy Zsigmondnak sehoggy sem tetszett ez a dolog. Sajnálta a lovait eladni, hiszen minden öröme azokban teltett, de sajnálta régi, hűséges cselédjét az öreg Mózesét is. Mi lesz akkor a gazdaságból, az ősi kuriából, hol teremt ő hajlékot magának, ha egészen a pusztulásnak indul minden? Elgondolta azt s egy szép napon határozott.

Utóljárjártatta a négy esiköt a százados kert füleptéjain, ugy gyönyörködött bennök; meg-megszírogatta, odaszavakkal látta el őket.

— Ezeket adjam el, azért a vén emberért, mert, hogy annak nem megy könnyen a gaz-dálkodás? — nem teszem. Majd elgazdálko-dok én, elmeheit, majd csak megleszek vala-hogy ezekkel a csikókkal, meghuzzuk magunkat ebben a kuriában, nem bánom, ha minden földemet elviszik is. Mózes gazda a kert végéből nézte az ifjuurat.

— Már úgy látom, hogy elhatározta, — mondotta magában — nem járhatja a szürké-ket, talán eladja őket? De jó volna, azzal a pár száz forinttal kisegíthetném az uratam. Mert áldott jó lélek az, úgy szeretem, jobban mint ő a lovait szereti.

Ezzel oda sompolygott az ura háta mögé. — Hát elmegy? — szólította meg az ifjuur.

— El. Nem bírom itt tovább, nem tudom nézni a pusztulásukat. Megcsukló hangon mondotta ezt, s a szeme is mintha beleköny-nyezett volna.

— Hát pusztulunk Mózes? úgy vagyunk? — kérdezte az ifjuur — s elfogta az ő lékét is a szomorúság.

— Ugy vagyunk, ugy, — hagyta helybe Mózes gazda.

— Hát akkor Isten neki. Készüljön fel hol-nap, oszt' menjen, adja el ezt a négy esiköt.

— Ezeket? Hát a szürkék?

— Azok maradnak. Eljárom meg rajtok. Ezeketl nem tudnék elválni, az apám híres lovainak vére van bennök, hadd legyenek még hirdetői a régi Berendy lövének.

Elment másnap Mózes gazda s eladta a négy esiköt még jobb áron, mint a hogy az ura vette őket.

S pár nap mulva toldozó-foldozó mester-emberék nekiálltak a Berendy kuriának, hogy a lekopott vakolatot pótolják, a szindolye-tőt megföldozzák s a hol kellett, kijavítsák a falakat, az ablakokat. S egy időre megszűnt a hitelezők járása is a Mózes gazda fejére.

Az öreg ifjuur is lassan bolonygódott, hogy megint csak a négy szürkén járhat; így vár-ták, tolták a napokat az ujig, az aratásig.

Gazdasági olajipar és Terményáru értékesítő vállalat

BUDAPEST, VIII. ker., Ullői-út 16^a szám.

Szállít mindenféle olajokat és kenőanyagokat gazdasági és gyári célokra hamisítatlan minőségben, melyek ára a belértéknek megfelel.

Az olajok a m. kir. országos vegyikísérleti állomásnál lesznek vegyelemezve. Szállítás franko.

Sürgönyvóm: GAZDÁÁRU.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági termények értékesítésére külön osztály.

Árajánlatok postafordultával elintéztetnek.

munkabérek mellett is, lássuk, ha azt a gyár meg adná, mennyi haszna maradna még ugyis neki; kaptunk eddig 1-46 koronát, jutalmul kaptunk 13 fillért, így még pótolni kellene a 81 fillér nyereségből 21 fillérrel, és maradna még 60 fillér tiszta haszon mmázsánként, a mi pedig tekintve, hogy a Brüsszeli konferencia előtt óriási veszteséggel dolgozott, ez ott, hol nulló mmázsákról van szó, nem várt, és ugyancsak tisztességes polgári haszon.

De ha a répa ár le megy 21 koronára. még akkor is marad 3 fillér mmázsánként tiszta haszon, ez ugyan kevésnek látszik, de napi 12500 m. feldolgozás mellett az már naponta 375 korona, 120 napi feldolgozás mellett 45000 korona, de hátra van még a melaszé, hátra 10—15% szelet, mert csak 40% kapunk vissza, holott 50—55%, a nyert szelet mennyisége, a mit a gyár értékesít; ennyivel még így sem fizetne reá a gyár 30 fillért mmázsánként, mint a Brüsszeli konferencia előtt. Nem tudom helyeslni fogat e Martens Igazgató ur fenti számításomat, de az ő közleményéből egyéb következtetést le szűrni nem tudtam.

De még további megyek, mondjuk rosszabb áralakulás esetén a nyers cukor előállítására tényleg reá fizetne a gyár, még akkor sem dolgozna veszteséggel, hiszen a melaszé maga is szép jövedelmet biztosít a gyárnak; nem tudom, helvessz számított e akkor, mikor felteszem, hogy a cukorrépában kimutatott minden nemcukor százelek, ugyanannyi mennyiségű cukrot köt meg, a mi a melaszéba kerül, ezen nemcukor mennyiség a vegyemlési adatok szerint 3—4% között ingadozik, vagyis minden mmáza répa után marad melaszé 3-5 kgr. cukor, 1-5% ásványi anyag és 6, 1-5% víz, összesen mintegy 6-5 kgr., a mi 7 filléres értékesítés szerint 45-5 fillér mmázsánként. Hogy a melaszéból nem kis bevétel lehet a gyárnak, azt látom abból is, hogy egy

év alatt csak a mi uradalmunk melaszért mintegy 22000 koronát fizetett ki a gyárnak.

Hogy a Stammer-féle értékszem után járó prémiumra első cikkemben nem reflektáltam, azt természetesen fogja találni Martens ur, hiszen az általa kimutatott 3 fillér oly csekély összeg, hogy szót sem érdemel, és ennek elhagyásával nem akartam a repatermelő gazda közönséget és cukorgyáratok félre vezetni.

Nem hoztam fel azt sem, mert erre sok körülmény miatt egyáltalán nem sokat adok, és azt a gazda valami különös érdekének nem látom; mert ha repának cukortartalma fokozódni fog, gondja lesz reá a gyárnak, hogy ezen a czimen valami igen sokat ne kaphassunk, hiszen mint említettem, 15 év alatt már is emelkedt a Stammer értékszámtól, mert míg eleinte már 11% után kaptunk díjazást, több év óta csak 13% után jár díjazás.

De a cukortartalmat fokozni a repában, nem is áll a gazda hatalmában, azt mondják, a kapa csinálja a cukrot, már kérem, én megkapalom egyszer kézzel egyezéskor a logalaposabban repákat, azonkívül Laas kapákkal megjáratom minden héten, így összesen legálaltabban is 5—8-szor, míg a levelzettel egyáltalánban kapálni lehet, superioszfátot is adok neki annyit, a mennyit csak akar, mégis Martens ur adatai szerint az én repám a legrosszabbak közé tartozik.

A cukortartalom oly óriási eltéréseket mutat, hogy ez már maga is kizárja ennek reális voltát, hiszen ugyanazon tábláról, egy időben szedett répa cukortartalma változik a 10 és 16% között.

Legnehezebb itt az igazságos mintavétel. Mezőhegyesen az úgy történik, hogy a vasuti kocsi ajtajának kinyitása után a kosárba hulló 40—50 darab repából a gyár alkalmazottja választ ki 6—8 darabot, vegyelemzésre, már most természetes, roz néven nem veszem tőle, ha oly egyedeket iparkodik ki választani, a melyek előre láthatólag kevesebb cukortartalmat látszanak mutatni; hogy erre vannak egyes külső jelek, azt Martens Igazgató urnak nem kell bővebben bizonyítanom, látszik az abból is, ha a mintavételnél a melaszé, avagy megbizottja jelen van, akkor 4 darabot 6, 4 darabot a gyár alkalmazottja választ ki, és hogy ezek között igen lényeges az eltérés, az képezhető.

De hogy ennek daczára egyes termelők mégis kapnak 4—6 fillér bonifikációt, ez csak azt bizonyítja, hogy az alföldi répa mégsem olyan nagyon rossz, mint a mint azt feltüntetni szeretik; ily jelentékenyebb jutalmat főleg csak kis termelők kapnak és kaphatnak, mert azoknak módjukban van kevesebb repájukat a legmegfelelőbb időben szedetni és szállítani, míg a hol augusztus 20-tól, november elejéig tart a szedés, ott bizony esős időben, és közvetlen eső után is szedni kell a repát, az alföldön pedig ez rontja meg a répa cukortartalmát, mert ritka év az, hogy szeptember és októberben kisebb-nagyobb szárazság ne volna, ha ezt esős idő váltja fel, ugy az elfolyonyadt répa új életre kel, természetesen cukortartalmának rovására, így az ily időben szedett répa alacsony cukortartalma lenyomja az átlagos cukortartalmat.

Hogy bebizonyítsam, miszerint daczára az

áremelkedés után kapott 14-72 filléres átlagos jobb értékesítésnek, mégis csak 1-46 koronát kap a gazda repájáért, felsorolom, hogy volta-képpen mennyit is adunk mink az egy méter-máza repáképen.

Adunk ugyanis teljesen ingyen, állítólag a repára tapadó földért és hányási rendezésért 5 százeleket, de miután minden fuvar levélre reá van nyomtatva az üres vagonokra, vissza maradó földdel és egyéb hulladékkal együtt, hivatalos mérlegelését kérem ezen a czimen — adatokkal tudom igazolni — legalább is átlagosan 25% kerül levonásba. A legtöbb gyár a feladó állomáson veszi át a repát, mezőhegyes csak a helyszínén, már pedig az augusztus—szeptember, sokszor még forró napon mennyi vizet veszít 2, esetleg 3 nap alatt a be vagonozott répa, a mi 70—80% vizet tartalmaz, az könnyen elképezhető, ha ezt átlag ismét csak 25% -nak veszem, így 1 mmáza répa helyett a gazda voltaképpen 110 kilót ad át, tessek most már kiszámítani, nem e tényleg 1-66 koronát kapunk-e 1 méter-máza tényleges repáért.

Hogy az ilyen beszáradási veszteség igen jelentékeny, azt látom abból, hogy például a Kisjenői állomáson, hol mérleg is van, a vasuti kocsiakat 105 mmázsáig rakják meg, és mikor azok Mezőhegyesen újból le lesznek mázálva, sokszor megtörténik, hogy csak 98—100 mmázsát nyomnak, de ebből még egy másik is háramlik a gazdára, ha nincsen ki teljesen a 100 máza, úgy a másik ez után számítják a tarifát, a különbözetet pedig a termelőtől levonja a gyár, így nem elég, hogy 98 mázsában tényleg adtam 105 máza repát, de még fizetek fuvar különbözet czimen 40—60 fillért vagononként.

De hogy a répa még ide is mennyit veszíthet súlyából, azt láttam ez idén, mikor a november elején elvételtem répa január 15-iki szállítási 7-8% veszítet eredeti súlyából; igaz, hogy ez nem tisztán vízvesztés volt, de mivel a repákunk tetjét nyitva kell hagyni, abból a nyulak, özek és a miről ez időben szereztem tapasztalatot, még a varjuk is kivették részüket, de végeredményben mégis annyi a termelő vesztesége.

Sokat lehetne még írni — kötelek — sémleimről, mint magyaróvári próbák, a termelő által végzett földelés stb.-ről; de erről majd a jövő alkalommal.

Láthatja már ezekből is eléggé Martens igazgató ur, hogy bizony van elég baja a gazdának és hogy bizony ezeket a bajokat orvosolni kell, ha cukoriparunkat nem fejleszteni, csak fenntartani akarjuk.

Az akarat bennünk termelőikben még van; de kell, hogy a gyárosok segítségünkre siessenek, mert a nélkül nem termelhetünk repát.

Meg vagyok róla győződve, hogy a jó akarat Martens igazgató urban nem hiányzik, és azt azzal is be fogja bizonyítani, hogy egyes esetleges tévedésemet meg fogja czáfolni, mert egyedül czélem felszólalásommal az, hogy őrtsük meg egymást és jó szívet és lélekkel legyünk egymás segítségére, ne hagyjuk meg jobban elmegecsesni az amugy is elkeseredett hangulatot, és ha ebben segítségemre lesz, úgy talán elejét fogjuk tudni venni a cukor-repa termelést fenyegető krízisnek

Baross László.

1905. évi forgalom: 25.000 zsák.

FELHÍVJUK a t. ez. gazdaközönség figyelmét a **BUDAPESTI Gyapju-aukciókra,** melyek minden év folyamán két sorozatban tartanak meg.

Az aukciónra felkúdtott és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezesményben, valamint ingyen rak-tádozásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindenemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat
Heller M. és Társa
Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. sz.

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ!
(egy ölet fogó 7 vasutekével). Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Gróf Csokonics Endre zombolyai uradalma, Fejérvár Géza, es. kir. kamarás, nagybírtokos, Nagykeszi, Komárommegye. Dreher-uradalom, Vadl, Főhermegye. Gróf Vigyázó Sándor uradalma Pusztá-Mihla, Pestmegye. Báró Solymossy Jenő kisterrenai uradalma, Komárommegyei Gazdasági Egyesület, Komárom, stb. stb.

Egyedüli gyártója:
Első Magyar Gazdasági Gépgyár
R.-T.
Budapest, VI. ker., Váczi-ut 9.

A Gaillard-Girerd-féle szőlőhybridek.

Míg mi Magyarországon ripariázunk és csak itt-ott fanyalodunk rá az alanyhybridekre, a francziák már messzebb tartanak. Ezen nincs mit csodálni. Ők a vezérek a szőlő-reconstitúció terén és mi és az egész világ csak utánuk baktatunk. A francziák már jól bele-mélyedtek az európai-amerikai, az általuk frankó-hybrideknek nevezett fajták tanulmányozásába. Vagyis szőlőfajta tenyésztők tömérdek új szőlőfajtát állítottak elő mesterséges keresztezéssel, a melyet amerikai és európai venyigékkel eszközöltek. Czeljük köztös. Résztint, oly új szőlőfajták előállítására, a melyek a filloxerának ellenállanak, de európai jellegű gyümölcsfajtaikat teremnek, résztint oly fajták előállítására, a melyek a peronospora és más criptogam elődőkkel szemben is erősebb ellenállást tanusítanak.

11-ik ábra. Gaillard 2-ik számú vörös directtermő hybridje 8 éves tőkén.

A temérdek új fajtát, a mely ekként előállott, hangyaszorgalommal tanulmányozzák és már vannak egyes fajtáik, a melyek azt igazolják, hogy nem hiába töreksenek a kitűzőt czel felé. Pensez a kísérletek évéig tartanak. A tőkének teremni kell. A belőlük szűrt bort érteni és tanulmányozni kell. Ezekhez pedig sok idő kell. De hogy kitarításuk nem vész kárba, arról tanusodik azok mellett két új szőlőfajta, a melyeket ezenel leirunk.

A szeptemberi lyoni kiállításon nagy felütést kellett Ferdinand Girerd Brignais-i (Rhône dep.) szőlőepinierista az ő hybridje híre Gaillard No. 2, 8 éves és a hybridje híre Gaillard-Girerd No. 157. új két szőlő-fajtája. Ez a Girerd a Seibel és Coudere-féle direkttermő hybridjeiket nagy szabásban tanulmányozta, de maga is keresztez és az előbb említett két új szőlőfajtát nagybátyjával Gaillarddal állította elő, mintegy 15 év előtt hybridje magvaiból.

A Gaillard No. 2. azzal tünik ki első sorban,

hogy nem fogékony a criptogamok iránt. Új környezetben is, a hol a peronospora erősen burjánzik, szép ude levelei és gyümölose megvannak kimélve a gombától. A firtők nagyok, a bogók szinte, A kvalitás ezen feketé fajtánál közepes, az érés korai.

A Gaillard-Girerd No. 157. fehér hybrid, a mely kitünik firtűjének jósága és borainak jó minőségével. Erősen filloxerás milióból ültetve 1891-ben nem szenvedett a filloxerától, sőt hatalmas bujasággal fejlődött. A criptogamok ellenében azonban nem oly ellenálló, mint az előbbi. Mindkettő erősen agyagos kötétt földben szépen diszlik. A 157-esről nevezetes az, hogy a nagy, néha vérsörbe játszó bogók gazdag czukortartalommal bírnak, finom héjazat mellett. A belőle szűrt bor kitünő, mint azt az oddig megtartott izleésekből megtehetjük. Revol. lyoni chemikus elemzése szerint alkohol tartalma 11,3 g. tefogat-százelek. A sav 5,30 gramm per liter. Kivonatanyag 19,52 gramm. Csak tannin tartalma csekély, mint minden oly fehér boré, a mely nem törkölyén erjesztett. Ez utóbbi szőlőfajtából szűrt borok már diszoklevelet kaptak a toulousei 1905-iki, arany érmet a párisi és nagy érmet a lyoni kiállításon.

A két szőlő fajta fényképtelvélet két ábránk tünteti föl. Az nagyon természetes, hogy ha sikerülne, jó hybrideket kellő számban előállítani, a bortermelés olcsóbbá fog válni, s akkor a hegyi szőlők újra felvehetik a versenyét a homoki szőlőkkel; míg most azokkal szemben versenyképtelenek.

O. L.

KÖNYVISMERTETÉS.

Önálló nemzeti jegybank. Irta Hosszu István bankhivatalnok. Nagy gonddal írott munka, a melynek megírása alkalmával a szerző nagy küzdelmek áran tudta csak az ahhoz szükséges adatokat megszerzeni. Önálló gazdasági fejlődésünk nélkülözhetlen és elengedhetlen tényezője az önálló nemzeti bank. 1907. december 31-én hatályát veszti az osztrák-magyar bank szabadalma, ha ugyanis a vám-és kereskedelmi viszonyok az 1899. XXX. törvényekikben foglalt szabályozása megszűnik s ha ez bekövetkezik, ugy szólna a 12-ik óráját éli a közös bank. Ezen ténnyből indult ki a szerző, midőn az önálló vámrendelekezésre áttérő országok törekvést vette munkája alapjául. Szerző nagy körültekintéssel és szorgalommal állítja össze a munkát, könnyen megérthető és népies nyelvvel. Könyvének további gondolatmenetében kifejti a nemzeti bank létesítésének szükségességét, mely nélkül sem a mezőgazdaság, sem az azon alapuló nemzeti ipar aligha fejlődhet ki. A statisztikai adatokkal fűszerezett mű nagy alaposággal jeltvi, mily adót fizetünk mi évről-évre a közös banknak, s azon concluzióhoz jut el, hogy a mit a mezőgazdaság érdeke a priori megkíván, ugy önálló nemzeti bank létesítése nélkül nincs önálló rendelkezés.

Olvasóinknak igen melegen ajánljuk ezen gondolatokban és prakticitásban értékes mű beszerzését, mely olcsó volta mellett az önálló rendelkezés labirintusában érdekes adatokkal gazdagítja a magyar pénzügyi irodalmat. A mű ára csak 1 korona. Beszereshető a szerzőnél: VI., Andrassy-ut 5.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. A lencsetermelés módjai.

A stokerai lencsének mi a művelési módja? K. G.

Kérdés. Babfajták kipróbálása.

Tengeri között óhajtanék fehér és egy fajta babot nagyban termesztetni.

Ki próbálta a Mauthner által hirdetett (árj. sz. 1148) »Czukor gyöngyöt«, avagy az 1174 alatti »Ezer egyérete« eredményével termeszteti s melyik előnyösebb?

N. L.

Kérdés. Melyik kaszáló-gép a legjobb?

Kaszáló-gépet óhajtok beszerezni, kérem gazdátársaimnak erre vonatkozó tapasztalatait vetett takarmányt illételeg és hogy mely gyártmányú gépet ajánlják? Jó-e a Máv. gépgyári, vagy Deering, vagy Wood? B. S. O.

12-ik ábra. Gaillard-Girerd 157 számú fehér direct-termő hybridje.

Kérdés. Trágya kihordás hóban.

Sok vitázás folyik körülünkben az iránt, hogy mi czelszerűbb? A trágyát más a hóval lepett földre kiteríteni, vagy kupacokba hordani avagy rakványokba hordani és csak tavasszal szétfordítani a földre? A régiómi kiterítés ellen főleg partos helyeken az az ellenvetés, hogy az ammioniakali nitrogén hó olvadáskor mind kilugoztatuk; s a trágya értékelenné válik. A kupacozás ellen az, hogy buja foltok keletkeznek, a földbehozódó ammioniak miatt s a kupacokzók kevés értékű trágyát kapnak. A rakványozás ellen az a kifogás, hogy kétszeres munka és a trágya nagyon összeesik. (100 szekérből jó ha szét-hordáskor 60 szekér marad.) Melyik eljárás tehát a legjobb? Z. B.

Felelet. Egy kis bírtok üzemberekezésére kérdésre.

Kár, hogy kérdéstelő fiatal gazdátársunk nem terjedt ki körülményeinek közlésében arra, hogy milyenek a földjei? Sik fekete föl-

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2¹/₂—12 lóerőig, **BENZINMOTOROK,**
SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,
ARATÓGÉPEK és egyéb **MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK**
legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉ-NÉL
BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

dek, avagy dombos világosabb színűek. A hely után itélve valószínűleg dombokról van szó. Azért jegyzem ezt meg, mert a termőföld jószágának foka nagyon sokat határoz arra nézve, hogy mennyi állatot bír meg. Azt sem közli, hogy a tej el lehet-e adni, avagy vaj készíttéssel tudják csak értékesíteni. Így tehát csak feltételezésekkel lehet kiindulni. Azt vélem, hogy tejet piacra szándékozik termelni. Vegye tudomásul kérdéző azt, hogy jó földön két és fél magyar hold terület szántó és rét elégséges arra, hogy rajta egy felnőtt állatot, magyarosan **hámos marhát** tartsonk. Miután szántóföldjeinek és rétejének összes területe 64 magyar hold, mintegy 30 darab hámos marha lenne a maximum. Gyengébb minőségű földön azonban ennek a felével is be kell érnie, bár a 20 hold legelője is segítségére van, mert azon nyáron legeltetheti, — de akként, hogy idehaza pótolja az eszeléges gyenge legelő hozamát, takarmányozással. Tehát ha 50 hold szántóra 4 darab igazságzógot lovat vagy ökröt számít, 10—12 darab tehent tarthat, és esetleg növendék marhát is, ha inkább takarmány, mint buzatermelésre veti magát. Hogy sok takarmánya legyen, a négyes fergővel gazdálkodjék; vagyis termeljen a szántóföldek egynegyed részén búzát, utána a második évben kapást, kukoricza, répa vagy krumplit, a szertit, hogy mire képes földje, a harmadik évben tavaszi kalászt, és a negyedikben lucernát, loherét, zabos búkkönyvet és esalamadét. Trágyát adjon a zabos búkkönyv és esalamádé, valamint a kapás alá. Inkább vékonyan, de gyakran trágyázzon. Ilyen forgó mellett állatait jól tarthatja és inkább tartson kevesebbet jól, mint sokat rosszul. A sertéstartásra nézve minden aprólékos körülmény ismeretes, nagyon nehéz tanácsot adni. Ha a falusi kondába jár a sertés, akkor a gyors lábú mangalicza jobb — ha nem, akkor tenyészszen angol sertést, de akkor lucernázása is legyen, mert a nélkül angol sertést nevelni bajos. Tyukjainak a tojástermelésre törekedjék, és pedig magyart keresztvevő olaszsal. Ludat bizonyára tudnak Köves-Kállán jól tenyészteni, és nem szorul tehát távolabbról tanácsra. P.

Felelet. Mit tegyek a lucernás begyepesedése ellen című kérdésére.

A lucernás elgyomosodásának többféle oka lehet. A talaj hiányos megmunkálása, vagy soványága, az apólas hiánya, valamint a talajnak nem megfelelő volta, nagyban hozzájárulhatnak az elgyomosodáshoz, mert ezen esetekben a lucernza gyöngén fejlődve, azt a gyomok könnyen elnyomhatják.

Amennyiben leggyakrabban gabonánövény után következnek a talajunkna, tarlóhántás, — őszi mészszántás, — tavaszi extirpálás és boronálásból áll. Közvetlen alája istállótrágyát adni már csak azért sem czélzerű, mert ez a gyomosodásnak nagyon kedvez s daczára ennek, még sem szabad a lucernát sovány talajba vetni, mert ha az gyenzén indul fejlődésnek, akkor az továbbra is gyenge marad. Már pedig a termelés sikere nagyban függ a gyors megerősödéstől és hogy ez bekövetkezzék, a lucernát istállótrágyában részszült elővetemény után kell termelni. A legtöbb esetben az elővetemény gabona szokott lenni, ez alá pedig istállótrágyát adni nem szabad, azért jobb előveteménye a lucernának a kapás növény, mert azt istállótrágyában részszültjük. Nagyon kifizeti magát — s ezt hazai tapasztalataink bizo-

nyítják — közvetlen alája foszforsavtrágyát alkalmazni, mely czéla legalkalmasabbnak a Thomassalak bizonyult s melyből — hogy hatása több évre terjedjen — kat. holdanként 400—500 kg.-ot kell használni. A Thomassalak jóval a lucernza elvetése előtt szórando el, esetleg már az őszi mészszántásra ős végevel hintendő el. Nagy gond fordítandó a vetőmag minőségére is, mert csak az aranka és gyommag mentes vetőmagtól várhatunk sikert. Ezen czélból a vetőmagot csak jóállás mellett szabad vasarolni, annak minőségét pedig valamely kir. vetőmagvizsgáló állomás útján megállapítani el ne mulassza. Vetőmaggal takarékoskodni nem szabad, mert ez könnyen megfoszthatja magát. 12—16 kg. a megfelelő vetőmag mennyiség kat. holdanként. Egy további fontos szabály az, hogy a vetéssel ne késünk. A mint az arpa vetési ideje bekövetkezett, a lucernát is el kell vetni, melyet vagy védőnövényvel vagy pedig tisztán egymagában eszközlhetünk. Ha csak lehet, az utóbbi eljárást kövesse, de ha mégis védőnövényvel veti, akkor védőnövényül korán lekerülő növényt válasszon, pl. az árpat vagy a zabos búkkönyt.

A lucernát minden esztendőben őszzel és tavasszal — de őszzel feltétlenül — meg kell boronálni. Ezzel nemcsak a talajt tesszük porhanyóvá, hanem egyszersmind meggátoljuk a gyomok elterjedését is, a mi a kérdéstevő esetében nagy fontossággal bír. A boronálásra melyen járó boronát vagy skarifkátort (késborona) kell használni. A boronálást elhagyni semmi esetre sem szabad, mert ez a lucernza fejlődésére és sarjadzó képességére igen jó hatással van. Végül pedig tudnunk kell azt, hogy a lucernza csak a mély réteg talajokon és pedig csak a középkötött meszes talajokon érzi jól magát. Ha ilyenrel vagy hasonlóval nem rendelkezik, akkor ne erőszakolja azt oda, a hova az nem való.

Befejezésül még csak annyit, hogy a teendőkre nézve nagy befolyással bír az, hogy a lucernza közt fellépő gyomnövények évelők-e avagy csak egy évesek. Mert ha évelők, akkor bizony nehéz dolog lesz a bajon segíteni. Az ilyenekkel elcsúfított és nagyon megrikított lucernát legjobb felszertörni. Ellenben, ha a gyomok egyévesek, akkor a boronálást fokozottabb mértékben és kifogástalanul kell megadni, hogy a kihullott gyommagvak mielőbb kikeljenek, illetve az ezekből származó növények teljesen kipusztíttassanak. Természetesen ehhez a munkához már őszzel kellett volna hozzáfogni, de ha ettől elkészt, akkor az alapos tavaszi boronálást megadni el ne mulassza, annak elvégzését siettesse, hogy az még a lucernás kijelődése előtt végrehajtassék, mert, ha az már kijelődött, akkor már ettől a munkától is elkészt, akkor a boronálással több kárt, mint hasznot csinál.

Legány Ödön.

Felelet. Kosár füztelep létesítése című kérdésére.

A legkitünőbb és legkorszerűbb fűzfajta a *salix americana*. Ennek előnyei a következők: Magas ágtalan növény, — szívós erős fa, fényes fehér szín a hántás után; jó földön nagy termések, és legmagasabb értékesítési ár. De csak jó földön tenyészik. Gyengébb földekre való a *salix viminalis* feles fűzfajta, mely megközelíti az előbb említett előnyeit. Megemlíthetem még a *salix purpurea*-t. Ez is magas növényi és ágtalan, de nem elég erős a növénye, és ezért a termés hozama is csekélyebb.

Hámozva fája nem hófehér, hanem piszkos szürke. W. H.

Felelet. A kotlás megakadályozása című kérdésre.

A baromtienyészto gazdának bizonyára érdekében áll, hogy minél korábban költsenek tyukjai, mert annál korábban jelenhet meg a piacon csibékkel s így természetesen annál nagyobb árt is érhet el. Mászrézt pedig a korán költ csibékből választva ki a tenyészállatokat, igen szép és erőteljes, korán tojó állatokra fog szert lehetni. Azonban e téren is a kellő hárt be kell tartani, mivel a nagyon korán költ csibék közül a legjobb elővígyázat mellett is — a hideg miatt, — sok megfázik s könnyen elhull. Közönséges baromfi gazdálkodást érve, midőn egyes speciális czélok nem jönnek tekintetbe, általában február hó második és március hó első fele lesz a legmegfelelőbb idő a költésre. Nagyon természetes ennél fogva, hogy a gazdának nincs szüksége nagyon is korán megköltő tyukokra, aminőt eset fordul elő kérdéstevőnél is. A korai tojást nem bánjuk, sőt éppen nem haragudnánk, hogyha tyukjaink egész télen át tojának, úgy-e bár? — de a nagyon korai kotlásra semmi szükségünk.

A gyakorlatban többféle eljárás alkalmazatik a kotlási kedv megszüntetésére, a mely eljárások közül több nagyon czélravezetőnek bizonyult, — mindazonáltal sok függ a kotló egyéniségétől is, hogy így fejezzem ki magam! A gazdaasszonyaink által legáltalánosabban alkalmazott eljárás, hogy a kotlót a hideg vízben néhányszor megbuktatják, a lehelytelenebb valamennyi között, melynek könnyen komolyabb következménye lehet, a mennyiben a kotlás a tyukoknál nem normális állapot, az állat ilyenkor felette izgatott, többékevésbé lázas. Annál kevésbé lehet ez eljárásból szó a mostani hideg téli napokban. E helyett meleg időben még inkább megfelelő azon eljárás, midőn a kotlási helyre egy mélyebb edényt helyezünk, azt megtöltjük vízzel s egy vékony szalmareteggel bevonjuk, a tyuk természetesen besípped a vízbe, mint-hogy pedig a víztől nagyon irtozik, a kotlási helyet nem igen fogja ismét felkeresni. Hogyha a kotlót valamelyik friss vért kakassal pin-czébe vagy kamrába elzárjuk, a kakas folytonosan zavarja s nem engedti kotlani, végre is elfogadja udvarlását és nemcsak megkezdő a tojáskakást. Helyesnek bizonyult az is, hogy a kotlós kedvű tyukot egy léces vagy drót-rácsos kalitkában, rekeszben vagy egyszertien a nagy fedőkas alatt a baromfiudvar közepére állítjuk, a mikor is a kiváncsiskodó baromfiak folyton be-be dugdoszák fejüket a rekeszbe, a mi a közönségre kitejt kotlós felette zavarja, megérsíti s így lassankint megfélekedik a kotló mélté lépés táplálékot és mézstartalmu anyagokat, nemkülönben friss vizet. Szokásban van még az is, hogy a tyuk menése közben az

A Bőr- és Lithion-tartalmú, természetes és vosmentes:

Salvator-forrás

kitünő sikerrel hassználtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényélnél, a czukorbetegságnél, az emésztési és lélegzési szervek hurtajánál.

Szilyo-Lipőczy Salvatorforrás-vállala
Budapest, V., Rudolfrakpart 8.

Jobb és megbizhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 33.

oszási és királyi udvari szállító
magkereskedésében kaphatók

a földet söpörje. Ez természetesen kellemetlen a koflónak, beszantja s miattal attól mindenanrom megszabadulni iparkodik, elfelejti a koflósát.

Kudocsa Gyula.

Gr. Károlyi Sándor szobrára begyűlt adományok:

Szabó Arnold Fertő-Rákosi gazdatisársunk gyűjtőívén:

Szabó Arnold 10 K, Dausz Aladár 5 K, Dr. Deutsch Mór 2 K, Schreiner Jenő 10 K, Haubner Ferencz 3 K. Összesen: 30.—

Az összeget a gyűjtőívvel együtt a szoborbizottságnak átadtuk.

Lapunk 46-ik számában feltüntetett 635.— koronával az összes eddigi gyűjtésünk 665.— koronára.

Felkérjük tisztelt gazdatisársainkat, kik íveiket még be nem küldötték, hogy most már szíveskedjenek beküldeni. A pénzeszeget kérjük egyenesen a szoborbizottsághoz (Köztelek) beküldeni.

HIREK.

Az osztrák agráriusok programja. Az osztrák agráriusok erősen készülődnek a közeli választásra. Megállapították már a programot is, a melylyel a választásba belemennek és ebben a programban stürin emlegetik Magyarországot és magyar dolgokat. A programnak bennünket különös érdekli a következők:

Követelik a törzselőtvény kiegészítését, vonatkozással osztrák állampolgároknak a budapesti gabonatorzsdén való jártására. Anélkül kívánják az osztrák kormánytól arra nézve, hogy az osztrák malomipar megfelelő intézkedéssel megvédecsék a magyar malomipar súlyosan károsító versenyével szemben. A föld- és erdőgazdaság védelmét kívánják megfelelő terület-politika útján a külföldi versenyvel szemben; e tekintetben Magyarország is külföldnek tekintendő. Kívánják a gazdasági elvált Magyarországtól és az erre vonatkozó viszonyoknak kereskedelmi szerződés útján való rendezését. Követelik a Magyar-Osztrák Bank kétértelműsítését. Tiltakoznak a köteles aranyfizetés félétele és a valutaszabályozás befejezése ellen, a mint a magyarok kívánják.

Nagyjában e pontokban foglalkoznak a magyar dolgokkal az osztrák agráriusok, a kik újabb tanácskozásokat a hadügyi költség leszállításával, a kétévű szolgálattal idővel, a tartalékosok behívásának aratás idején való mellőzésével és a polgári törvénykönyv reformjával fognak foglalkozni.

Az osztrák agráriusok és a Balkán szerződések. Belsőből jelentik, hogy az osztrák agrárius Centralstelle újabbán ismét feliratot intézett az osztrák kormányhoz a Romániával és Bulgáriával kötendő kereskedelmi szerződések ügyében. Ebben a feliratban a Centralstelle hivatkozik arra az eddig meg nem ezóftott híre, hogy mértékadó helyen nem zárkoznak el attól, hogy a magyar és osztrák ipartermekok számára nyújtandó vámkedvezmények ellenszolgáltatású engedmények fognak tétetni a román és bolgár állat- és húsbuzhozatalnak a magyar és osztrák vámtérülete. A Centralstelle szükségét látja már most a tárgyalások mai állásában, hogy a legreélyesebben tiltakozzék az állategészségrendőri védelem minden érintése ellen, mert elemi követelése a jogosult agrár érdekvédelemnek, hogy az állatforgalmi zárlat Bulgáriá és Romániá felől jövőben is feltétlenül fenntartassék. Ennek a zárlatnak a fenntartása közzgazdasági szempontból annyival fontosabb, mert a

határ megnyitása a bus- és az állatbehozatal számára Romániá és Bulgáriá felől ugy Ausztria, mint Magyarországmegözgazdaságát elemi csapással fenyegeti, miután mind a két országban a területe a legveszedelmesebb állatbetegségekkel van fertőzve. A Centralstelle ezd az indokollással kéri a kormányt, hogy a két állammal a tárgyalásokat abban az irányban vezesse, hogy az állatbehozatal még csak szobá se kerülhessen, s hozzátázi, hogy Ausztriában a legveszedelmesebb politikai zavarok támadnának, ha a mezőgazdaság ettől a jogos érdekvédelemtől bármilyen rekompenzáció árán elűtetnék.

A gabonahatáridőüzlet Ausztriában. Nemrég megtört, hogy Ausztriában a gabonahatáridő ügyletek tilalmára vonatkozó szabályokat szigorítani óhajták. Ugyanis többen panaszos beadványban fordultak az osztrák földmívelésügyi miniszterimhoz, hogy a gabonahatáridőüzlet elterelése óta a bécsi és osztrák érdekeltek a budapesti és liverpooli tőzsdéken végzik határidőügyleteiket és ezuttal a hatóság tilalmát kijázták. A miniszter most anketét hív egybe, a mely előreláthatólag februárban lesz. Már néhány nap múlva meghívják a szakembereket, a kik hivattotak véleményt mondani, hogy megengedhető-e az osztrák üzletnek, hogy gabonahatáridőüzleteket köthessenek a külföldön. Arról is lesz szó, hogy a hosszú lejáratu liszt-kötéseket megtöltik, vagy ezentul is lehessen Ausztriában a lisztüzletet folytatni, mint eddig. Megjegyzendő, hogy reánk az utóbbi kérdés nagyobb fontosságu, mert a határidőüzletek kötése alárendelt jelentőségű reánk, de a liszt-kötések a magyar liszt ellen irányuló mozgalom megnyilatkozása.

A székelyek kivándorlása ellen. A földmívelésügyi miniszterium székelyföldi kirendeltsége akként igyekszik a székelyek kivándorlását el-lensúlyozni, hogy a munkakereső székelyeknek itthon biztosít munkát és keresetet. Az elmúlt évben a székelyföldi miniszteri kirendeltség közvetítése révén 2554 székelyföldi férfi és nő kapott itthoni munkára elhelyezést.

Czadaközöségünk figyelmébe. Az utóbbi időben a felsőmagyarországi vármegyékben a csontlisztet mint foszforsav trágyát kezdik erősen forgalmazni, még pedig a gazdaközöségre veszedelmes módon. Ugyanis csontliszt-szuperfoszfát néven forgalmaznak trágyázásra alkalmatlan nyers csontlisztet vagy pedig csekély értékű 10-12 százalékos enyvedtentett csontlisztet és azt a szuperfoszfáttal egyenértékű és egyenlő hatású műtrágyának minősítik. Már pedig a nyers csontliszt trágyázásra egyáltalában nem ajánlható, mert a zsirtartalmu csontok csak lassan és hosszú idő múlva korhadnak el; a csekély 10-12 százalékos foszforsavtartalommal bíró csontliszt hatása pedig számba alig jöhet, így tehát mindkettő értéke és hatása lényegesen különbözik a szuperfoszfáttól és azzal egyáltalában össze nem hasonlítható. De még az esetben is, ha a csontliszt magas százalék foszforsavat tartalmaz, még az esetben sem azonosítható a szuperfoszfáttal, mert a csontliszt hatása lassu, a szuperfoszfáttal pedig gyors. Miután azonban a lolkellen ügyönkök és megbizhatatlan kereskedők látszólag olcsón, de tényleg drágán forgalmazzák ezen jóformán értéktelen műtrágya félt, azért gazdáink közül többen lépre mennek. Mivel pedig az áldozatok száma leginkább a kevésbé jártas kiszagadók köréből kerül ki, azért igen udvós volna, ha intelligens gazdáink figyelmézetnek a könnyen lépre menő kiszagadók, hogy műtrágyát csak megbizható helyekről vásároljanak és óvakodjanak az ilyen drága értéktelen csontliszt beszerzésétől. A műtrágyák vásárlásánál kössük ki, hogy azok jó minőségűek legyenek és arról tényleg győződjünk is meg, amit a

vegykísérleti állomás útján megtehetnek egy-szerben és jutányosan.

Czukurrepatermesztők mozgalma. A nyitrai-vidéki gazdák f. hó 8-án tartott értekezletük alkalmával kimondták, hogy tekintettel a mostani súlyos munkásviszonyokra, a munkabérek rohamos emelkedésére, a czukurrepatermesztés, illetőleg szállítás körül eddig felmerült bajok indító orvoslása vált szükségessé. Ezen bajok sürdős okát pedig az értekezleten megjelent gazdák főleg abban találták, hogy a czukorgyárosok egymás között kartell kötöttek és a termőterületeket rajonnirozták. Ezen ténykedésükkel pedig a gyárosok saját érdekeik eszközeül használhatják fel a gazdát, hogy tehát a jelenlegi visszás állapot megszünték, szükségesnek tartják az értekezleten megjelent gazdák:

1. hogy országos mozgalom indíttassék a czukorgyárak kartelle, illetőleg a termőterületek rajonnirozása ellen;

2. országos mozgalom indíttassék a szerződések pontoszatának megállapítására s ennél főleg figyelembe veendők:

a) a mai alacsony répaárak helyett méltányos ár fizetésének szorítható a gyárak,

b) állapíttassanak meg a répa méltányos átvételének módozatai,

c) a velomág me a gyárak önkénye szerint osztassék ki a gazdák között,

d) végre a széletjárandóság kiszolgáltatása körül észlet visszaesse szabályoztassék, ennél főleg kimondandó az, hogy a széletnek bizonyos minimális szárazanyagtartalommal kell bírnia, szóval a szélet mennyiségét és minőségét körül kell írni.

A hegyaljai szőlősgazdák pinceszövetkezete. Sárospata-Ujhegyről írják nekünk: A hegyaljai szőlőbirtokosok képviselői Sárospatakon tartották meg a Tokajhegyaljai szőlősgazdák szövökezes alakuló közgyűlést, a melyen a földmívelési miniszterium Rác Sándor budaloki pinceszemestri tanfolyam igazgatóját képviseltette magát. A gyűlés előnkül Szabó Sándor dr., jegyzőjeül Kótsé István választották. Ere az alapszabálytervezet tárgyalása közzkevetett. A legfontosabb módosítás az, hogy a földmívelési miniszterium kívánására a szövetkezet szavazó rendes tagján a harczali m. kir. vanczelleriskola mindenkorai igazgatóját és a miniszterium egy kiküldött képviselőjét is fölveték. Az igazgatóvásn előnkül Meccner Gyula főispánt igyekeznek majd megneyni. A közgyűlés a m. királyi földmívelési minisztert távriatban üdvözölte.

Mesterséges (fűtött) komlószáritók az erdélyi részekben a következő helyeken épültek: 1904-ben (mintának) a fehérgyázi állami telepes birtokon, Papp Odón és Jakabházy Gáborral Székelykeresztúron; 1905-ben: Orosz Lajos, Szent-Erzsébet; dr. Béli László Réten; Schuller Testvéreknel Erdőszöngygyörgy. 1906-ban Seothal Ferencz Miklósvár, fogarasi ménes-uradalom, Béli Tivadar Bodóllon, Waedt Rudolf Segesvárr, továbbá Kelemen Mihály Szász Kézd. Haja Dániel Szászytkos, Wagner János Szász-Buda szászföldi kiszagadók is. Hazánk más vidékein: Krieger Györgynél Péklapuztat, Szendy István Hódsgát, dr. Hírman Ferencz Zombor, Diner János Zombor, dr. Gerich Endre Petróc, Steiner Kálmán Petróc, Milodanovits Simon Szabadka, Simon János Kisvács, gróf Zichy Pal Nagyhöröcsök, Nagy István Palánka, gróf Zichy Aladár Órs — összesen 25 helyen. — Komlónk minőségét határozottan emeli a mesterséges száritás s száritás idején az időjárástól is függetleníthetjük magunkat, kivánatos már most tervezni a mesterséges komlószáritó felállítást. Tervekkel, véleménynyel köteletségsszerűleg szolgál a hozzája fordulónak a kolozsvári állami komlótermesztési szaktanárr. (Gazdasági akadémia).

Különlegességi gyár:
GARVENSWERKE
Központi igazgatás
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár rendes közgyűlését

folyó 1907. évi február hó 9-én délután 4 órakor

központi osztályában (V. ker., Dorottya-utca 4. sz., saját épületében) tartja, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozati:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentési megadása iránti határozathozatal.

2. Öt felügyelő-bizottsági tag választása három évre.

Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen, vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1907. év december hó végéig saját nevükre írt részvényeiket, még le nem írt szavazatukkal együtt, legkésőbbben 3 nappal a közgyűlés előtt, tehát legkésőbbben bezárólag folyó évi február hó 6-ig a takarékpénztár központi, vagy budai osztályában (V., Dorottya-utca 4. sz., vagy II. ker., Fő-utca 2. sz. alatt) letenni; ugyancsak a megvizsgált 1906. évi zárszámadások és felügyelő-bizottsági jelentés példányai az alapszabályok 153. §-a értelmében folyó évi február hó 1-től kezdve átvételők.

Budapestben, 1907. évi január hó 16-án.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága.

Meghívó

a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcson Részv.-Társ. részvényesének **1907. évi február hó 2-án, szombaton d. e. II órakor, (VI., Andrásy-ut 5. sz.)** tartandó

XIV-ik rendes évi közgyűlésére.

Naplórend:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a felmentési iránti intézkedés.
4. A nyereség hovátordítása iránti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak választása és a bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
6. A választmány kijelölése.

Budapestben, 1907. évi január hó 17-én.

Az igazgatóság.
Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérlek, miszerint a nevükre írott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt, tehát bezárólag 1907. évi január hó 29-ig, Buda pesten, a társaság főpénztáránál (VI., Andrásy-ut 5. sz., földszint) letenni sziveskedjenek, hol a letett részvényekről elismervényt nyernek, mely igazolási jegyül szolgál a közgyűlésen való részvételre. A közgyűlésen az alapszabályok 16. §-a szerint, minden részvényest általa letett öt darab részvény után egy szavazati joga meg, azonban 30 szavazattal többet sem saját, sem megbízójának nevében, sem mindkét minőségben együtt senki sem gyakorolhat. A mérleg és a felügyelő-bizottság rá vonatkozó jelentése az alapszabályok értelmében, a társulat irodahelyiségében közszemlére ki van téve s kívánatra minden részvényesnek egy nyomtatott példány kiszolgáltaték.

Hirdetmény.

A herceg Ipsilanti örökösök tulajdonát képező keveremesi uradalom keveremesi majorjában

1907. február hó 5-én

és következő napjain reggel 8 órától kezdődőleg megtartandó nyilvános szóbeli árverésen **különbféle gazdasági gépek** (eséplő, vető, fűkaszaló), **gazdasági eszközök** (ezek boronák, lógereblyék, hengerek, igás kocsik, fogatok, stb.) **juhászati és gépészeti eszközök**, **gazdasági vasuti sinek és kocsik** kerülnek eladásra.

Legközelebbi vasuti állomás: **Lőkös-háza.**

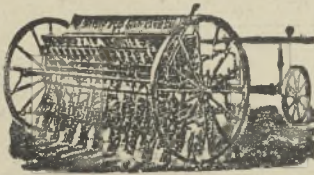
Kevermes, 1907. január hó 14-én.

Lekky István,

min. osztálytanácsos.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára Nagy-Kanizsán.

Ajánlja mérsékelt árakon, elismert kitértő gyártmányait, egyes egytetemes és többvasu aczéleket, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, vasboronáit és egyéb talajmívelő eszközzeit.

Szab. „ZALA-DRILL“

hírneves és versenygyőztes sorvetőgépeit, szabad. kiváltható kapacitásokkal és egészen új kiemelő készülékekkel.

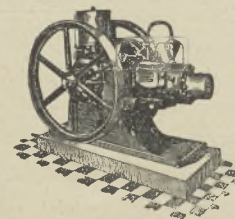
Szabad. új tenmagvető-gépeit ferdebordás korongokkal,

„HOLLINGSWORTH“ lógereblyéit, járgányait, kukoricamorzoelőit, szecscsa- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gép- és eszközzeit.

CLIMAX benzin, világító-gáz és szívó-gázmotorok

A világhírű

„ECLIPSE“ nyersolaj-motorok,

melyek hűtés, gyújtás és szelepek nélkül dolgoznak. Pénzügyőri ellenőrzés nincs. Robbanási veszély kizárva.

A világ legolcsóbb üzeme.

Üzemköltség óra és lóerőnként 1¹/₂—2¹/₃ fillér. Lokomobílok benzin- és nyersolaj-üzemre.

Kizárólagos vezérképvisező Magyarországon és társországaikra:

Sugár Lajos

Budapest, V., Lipót-körut 17. sz.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen és bérmentve. Ügyenőkök alkalmaztatnak.

EREDETI

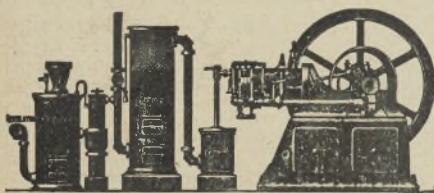
OSERS és BAUER MOTOROK

BENZINMOTOROK, BENZINLOKOMOBÍLOK, SZÍVÓGÁZMOTOROK

1¹/₂—3 fillér üzemköltséggel. Ezernyi berendezések működésben. Elsőrendű gyártmány. Kedvező fizetési feltételek.

Főraktár: Budapest, VI. kerület, Podmaniczky-utca 18. szám.

Gyár: Bécében, Dresdnerstrasse 79-85.

Kizárólag tatai telepemen gyökereztetett vesszőket hozok forgalomba, tehát sajátomat és nem vásároltakat!!!
 Készlet gyökere 750.000. Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve!
Sima Készlet 3 millió.

Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve	Gyökerez száza ezre frt	Sima száza ezre frt	A szőlőfaj neve	Gyökerez száza ezre frt	Sima száza ezre frt	A szőlőfaj neve	Gyökerez száza ezre frt	Sima száza ezre frt
BORFAJ:			Oportó	1.80	150	Augustana	3.50	250
Avernas gris (Ruhland) feh.	2.80	18.	Othello	1.80	16.	Calábriai	3.50	25.
Burgundi	1.80	16.	Vegyes borfa	1.80	16.	Usaba gyöngye 10 drb st. 3 frl	3.50	25.
Erdői (fehér baka)	2.20	18.	CSEMEGEFAJ:			Erdőfő	3.50	25.
Erdélyi leányka	2.20	18.	Chass. blanc, croquant fehér	2.	18.	Erdőfő emlék	10.	50.
Ezerjő	2.20	18.	cornelle blanc	2.40	20.	Perdinand Lesseps	3.	20.
Furmint	1.60	14.	Fontaincbleau	2.40	20.	Genauj őrás	3.	20.
Hárslevélti val. Hegyaljai	1.80	15.	musc. Gama Dromé	2.40	20.	Kecskőcsecs	3.	20.
Járdovány	1.80	16.	musc. d'St. Pierre	2.40	20.	Kossuth Lajos	10.	50.
Juhfark	1.80	16.	de Nantes	2.40	20.	Madéline angevine	2.	18.
Kövindinka	1.60	14.	Nicolson	2.60	32.	royal	3.	20.
Mézes	1.60	14.	Vibert	2.40	20.	Malaga	3.	50.
Mustos Kadarka	1.80	15.	Pontain rouge v. piros	2.40	20.	Malmot (homok király)	2.	20.
Olasz rizling	1.60	14.	rouge s	2.40	20.	Passatutti	2.	50.
Ortibi sárga	1.60	14.	Imperial rouge	2.40	20.	Precoce de Malingre	2.	50.
Rajnai Rizling	1.80	15.	Negropont	2.40	20.	Szemendria	2.	50.
Rák	1.80	15.	Bonsard vil	2.40	20.	Eroneres szőlő vil. piros	2.	50.
Sárféher	1.80	15.	tokaj angevine v	2.40	20.	Kecskőcsecs sot	2.	50.
Sauvignon	1.80	15.	rouge croquant s	2.	18.	Malaga rosea vil	5.	35.
Semillon	1.80	15.	Muscát Alexander	2.	18.	Malakoff Usam sot	5.	35.
Szerémi zöld	1.80	15.	Caminada	4.50	35.	Rosa minna di Vacca	3.	25.
Szálankamenka	1.80	16.	canida	4.50	35.	Dodrálábi	2.50	120
Bogdányi dinka	2.50	20.	croquant	3.	22.	Izabella	3.	20.
Szálankamenka	1.80	15.	dr. Rob. Hogg	3.	25.	Malaga kék	3.	60.
Zöld Sityvánti	1.80	15.	Bécholata sup	3.	25.	Kecskőcsecs	2.	50.
Tramini	1.80	15.	Lahnso Perfect	8.	5.	Olivette nouvo	2.	50.
Veltelini	1.80	15.	Lunel	2.	18.	Trollingi	2.	50.
Alicante bouschet	1.80	16.	Ottelon	3.	25.	Vegyes csemege exquist fajok	5.	35.
Aramon	1.80	16.	Pansée	5.	20.	„ kiváló jó	3.	20.
Carbenet	1.80	14.	di Corail vil. piros	2.	25.	„ chasselas fajok	3.	20.
Kadarka nemes	1.80	14.	frontignen rouge sötétpi.	3.50	25.	Rip. portais I. oszt.	1.	80.
Merlott	1.60	14.	Muscát Hamburg	3.	50.	II.	1.	80.
Nagy Burgundi	1.60	14.	Madersfeld c	3.	50.	Rupesiris monticola I. oszt.	2.	50.

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendelkezésnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifeizetett összeget megfizetni. Pénzt árak eszmegolós utdltt értendők, melyet osupán saját kiadásaim számitom fel. A vesszők fajtsizák, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, özi szedestiek. Megrendeléshez 1/4 előleget kérek. Telepem: Bécsben, Budapestben, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést. „koronás arany érdemkeresztet” nyert. Több ezer elismerevélő tanusodik, többek közt állami, főhercegi s tomáréki uradalmi telepekről is — a pontos és elkiszorotes kiszolgálásról.

Stumpf Károly kocsigyára

Raktár:
Kerepesi-út 10., sarokház.
Béjart a Dohány-utoból.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát minden jellegű kész kocsiból, aránylag jutányos árakon. A gyártmány jó minősége és szállárszágóvrt kereskedők a cég régi jó hírneve.

Gyártelep és műhelyek:
Budapest, IX., Soroksári-út és Vágóhid-utca sarok.

ÜRL REZŐ

Sertésbizományos Budapest, VIII., Bérkocs-s-utca 12. telefon: 87-95.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Elsőrendű gazdasági kötélárúk

u. m. ökor-fejtötelek szúrral, löistráng, kötőfél, nyaklók, rudalók köteleket, kéveköteket, zsákkötőszing, juta szing és minden egyéb gazdasági cizelokra szolgáló kötélárunkat.

Közlómű- és hajóköteleket

legjobb magyar hosszú szinkenderből és pamutból, a Helle Kár-féle szab. tapadószírral itatva vagy anélkül. Felvonó hevedereket elvatorok részére, gőzmalmok és serfőzők számára. Helle-féle szab. vedermű-megerősítéssel vagy anélkül, belül megázott tömlöket, nyers kender-tömlöket és szivó-tömlőt, kender-osomagolást, süritő-kendort, pamu-süritést, tisztító kender-közet és pamutot és vízvedőkröt.

Vizmentes ponyvák,

fehér szövött pamuthajtású, vörös pamuthajtású, teveszőr-hajtásújak. Mintákkal és árjegyzékekkel ingyen és bérmentve szolgálok, ugy-szintén elismerő oklevelek rendelkezésre állanak.

HELLE O. POZSONY, Eötvös-utca 6.

Távbeszélő 121. sz.
Első osztr.-magyar os. és kir. kizárólagosan szabaddalmazott műtani tömlő, hajtású és kötélverő árú gyár, a legutóbbi felszárad alait tartott legnagyobb kiállítások alkalmával I. rendű érmekekkel kitüntetve.

SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

PROPPER SAMU

BUDAPEST, V., Váci-körút 52. szám.

Előre becsajtvá, hogy Sack Rudolf, világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam kaphatók, ajánlom közkedveltségű

egytemes és többvasu ekéimen kívül sik és dombos talajra egyaránt kitünően alkalmas sorba és szorva vető gépeimet,

a jelenkor legjobbj szerkesztett takarmánypároló-készülékeit és minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

szecksavágó és répvágó-gépeimet kézi, járgány- és gőzhajtásra, golyós és hengeres csapáglyakkal bíró járgányaimat,

MEGJELENT! KODOLÁNYI-féle MEGJELENT!

GAZDASÁGI ZSEBNAPTÁR

47-ik évfolyama a szokott csinos kiállításban, de az eddiginél sokkal bővebb és változatosabb tartalommal.

Ára ajánlott postai szétküldéssel K 3.25. Utánvétellel küldve 20 fillérrel többe kerül.

Megrendelhető a „GAZDASÁGI LAPOK” kiadóhivatalában, Budapest, Múzeum-körút 7.

Milyenek a HALDEK-féle répamagvak?

Guraszáda, Hunyadmegye, 1907. jan. 6.

Tekintetes

Haldek Ignác urnak
Budapest.

Tisztelettel értesitem, hogy az 1906-ik év folyamán Uraságotól rendelt mindenféle **takarmányrépamag** mind a csiraképes-ségre, mind a fejlődésre nézve teljesen megfelelt, úgy, hogy a Haldek ur magvait bárkinek is a legmelegebben ajánlhatom.

Kiváló tisztelettel
Gálfy Gábor,
földbirtokos.

Magyar-Ujfalu, 1906. decz. 15.

Tekintetes

Haldek Ignác urnak
Budapest.

A nekem szállított **mindkét-féle répamaggal** úgy én, mint gazdátársaim meg voltunk teljesen elégedve s így kérem jövőre is részemre fentartani.

Kiváló tisztelettel
Mózsa László.

1906. decz. 14.

Tekintetes

Haldek Ignác urnak
Budapest.

A vett répamag, **úgy az oberdorfi, valamint az eckendorfi minden tekintetben megfelelt** és minden kifogás nélküli. A jövő évi szükségletemet Uraságotól szerzem be, sőt nem fogom elmulasztani ismerőseimnek legtávolabb körben ajánlani.

Tisztelettel
Schwarcz Dávid.

Marosujvár, 1906. decz. 14.

Tekintetes *Haldek Ignác* urnak
Budapest.

Tisztelettel tudatom, hogy a küldött **répamaggal meg voltam elégedve.**

Tisztelettel
Benedek Farkas.

Tarcsal, 1907. január 4.

Tekintetes *Haldek Ignác* urnak
magnagykereskedő.
Budapest.

A méltóságos gróf Szirmay György ur tarcsali uradalma részére küldött **1906. évi répamag-szállítmánya minden tekintetben megelégedésemre szolgált.**

Tisztelettel
Kerekes Szilárd, uradalmi tisztartó.

Gyöng, 1906. decz. 14.

Tekintetes *Haldek Ignác* urnak
Budapest.

Tisztelettel értesitem, hogy a küldött **répamaggal teljesen meg voltam elégedve** s legközelebb ismét fel fogom keresni rendeléssel.

Kiváló tisztelettel
Ranschburg Emil.

FLEISCHMANN BÉLA
EGERFARMOS

Egerfarmos, 1906. decz. 17.

Tekintetes

Haldek Ignác urnak
Budapest.

Van szerencsém értesíteni, hogy az idén szállított répamaggal **úgy csiraképes-ségre, valamint a terméseredményre nézve a legjobban vagyok megelégedve.** Daczára azon mostoha időjárásnak, hogy az ápr. 3-án elvetett mag csak május 15-ike körüli eső után volt képes csak kikelni, csiraképessége nem romlott el, szépen kikelt és a terméseredmény is kielégítő volt.

Tisztelettel
Fleischmann Béla.

Mahler Károly
Pankota.

Pankota, 1906. decz. 19.

Tekintetes *Haldek Ignác* urnak
Budapest.

Az idén szállított répamaggal igen meg voltam elégedve.

Kiváló tisztelettel
Mahler Károly.

Pta-Világos, u. p. Selyp, 1906. decz. 14.

Tekintetes *Haldek Ignác* urnak
magnagykereskedő
Budapest.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy az Öntől vásárolt **répamaggal meg voltam elégedve.**

Tisztelettel
Bamberger Mihály.

KOHN JÓZSEF
Tisza-Dada.

Tisza-Dada, 1906. decz. 16.

Tekintetes

Haldek Ignác urnak
Budapest.

Az idei, úgy mint a tavalyi Öntől rendelt **répamagvak teljes megelégedésemet nyerték ki** úgy tartósságukra, mint jószágukra nézve.

Tisztelettel
Kohn József.

Haldek magnagykereskedése

JOZSEF FŐHERCZEG Ó CS. ES KIR. FENSÉGE UD.V. SZÁLLÍTÓJA

Budapest, VII., Károly-körut 9.

MAGYAR IPAR!

Első Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár
Basch Miksa LOSONCZON

ajánlja:

szabadalmazott „**LOSONCI DRILL**”
tolókerékes **magbeporonálóval**
egyesített **sorvetőgépeit**, melyek-
kel váltókerékek alkalmazása nélkül
teljesen függetlenül lehet lőherét, rep-
cet, búzát, rozst, zabot, árpat, répát
vagy tengerit vetni.

Szab. kézi szórvetőgépeit.
Rolliesworth rendszerű szénagyújtót
Baker-léte és mezőkeresési rosáit.
Astra Separatorait. Valódi fűbzék-eket.
Egyetemés aczel-eket. Kézi és lovas
kapáló és tülé-eket. Szecska- és repa-
váso gépeit. Darálóit és kukorica-mor-
szolóit Konkolyozóit. Jargányos és kézi
cseplőgepeit. Továbbá minden egyéb
falajnyvetési, szeczellés és mezőgazda-
sági gépeit.

A kolozsvári erdélyrészi orsz.
gazdasági kiállításán I. díjjal
aranyéremmel kitüntetve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

MAGYAR IPAR!

Superfoszfátokat

állati vagy ásványit, száraz por alakban, könnyen szórható alakban,
a legolcsóbb versenyáron.

Chilisalétrómat

kénsavas ammoniakot, csontlisztet, kainitot, kalisókat,
superfoszfátgipszet, szintugy minden más trágyaszert,

Ia takarmánymeszet

Themenau

Melasse-erőtálmányt

dús protein és zsirtartalommal szállítanak szigorú tartalomgaranciával
a Lissek-Rostoki, Lobositi a. d. Elbe és a Lundenburg-
Themenaui kénsav- és műtrágya-gyárak

A. SCHRAM, Központi iroda: Prága, Heinrichgasse 27.

Legjobb lefűző a BALTIK

Baltik Separator

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül
mindenütt elismerésben, mert a legelőkeleesebb
és legmodernebb lefűző, hanem azért, mert
a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezele-
sét még egy gyermeknek is lehetővé teszi.
Mintán az egész szerkezet ol van zárva, sze-
renstelennek eleje vételet és a gépésznek
sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek
kitéve.

**A BALTIK
RADIATOR**

készíti a legjobb és
legtisztább vajat.
Szenzácziós találmány.

222 Körje árjegyzékünket, valamint a modern
kezelesepáratózkodó iri bírástusukat. 222

Baltik Separator Részvénytársaság

magyarországi vezérképviselete
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.

Szállítunk teljes tejjgazdasági berendezéseket

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII. ker., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900. **Biztosítéki alap:** Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,853,240.— kor. 1,853,240.— kor.
Tartalékok 601,248.93 601,248.93

Összesen: 2,554,503.93 kor.
1901. évi fölösleg 90,349.— kor. 1904. évi fölösleg 72,438.23 kor.
1902. " " 59,782.26 1905. " " 61,730.60
1903. " " 109,331.73

**Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszin-
tén az ember életére, különféle módozatok szerint.**

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban része-
sülnek és az 1901. évi üzletfelelegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen
biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelegbe közgyűlési határozattal tartá-
lékba bevezetett, — az 1903. évben a jégkár ellen birt. állottak 4%, os
díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen bizto-
sítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben
a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat,
5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújtások közvetlenül vagy a kép-
viselőik közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden
irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

ACZÉL EKÉK

Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczelanyagból pánézelt aczélkormányokkal tégyelaczélból készült ekefejjel
EGYES EGYTEMÉS ÉS TÖBBVASU EKÉIMET, valamint talajmivelő
eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára.

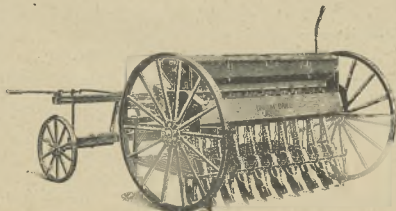
Magyarországi vezérképviselet: **Szücs Zsigmond**
BUDAPEST, VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL”

vetőgépek iránt gazdatársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely
a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26,000 darab
ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és
ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselet:
Szücs Zsigmond.
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Gözmivelés.

Nagyobb területek szántását gőzekével
hajlandó vagyok olvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéréstnek, hogy alantí oimemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legelőcsőbb bevásárlásokot eszközölhetem **jármos és beállítani való ökrökben**, ugyszintén **1-2 éves ökörkörtökben** és mindenféle sulyú sorvány sertésekben mindig a legnagyobb előnyjezzésem vannak. Kiterjedt ismeretességemmel fogya, úgy vásárookra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közzévit-hetem. Kiváló tisztelettel

Sürgöny- és levélczim: **Vermes Lipót, Kolozsvár.**

Vetőmagvak.

Alcsuthi tengeri, koronás, bétérő, 20 korona métermásánként, 10 méter-mászás felül 18 kor. métermásánként, vevő szájkajban.
Bácskai zab, elsőrendű, fehér, sulyos, bétérő, métermásánként 20 korona, 10 métermásán felül 18 korona métermásánként, vevő szájkajban.
Gomborka, métermásánként 22 korona, vevő szájkajban.

Szalma, préesli buza- és rozaszalma, 100 métermásánként waggosba rakva, vevő ponyvíval felőve, 200 korona, zab és árpaszalma 300 korona.
Nád, 1000 kőfontot 200 korona az helyszin (Köveken vasutálomán mellett). Kiválóvá vasutóhoz szállítva, vevő ponyvíval felőve, waggosokint (4000 kőfont) 240 korona.
Bor, saját termény érmeléké hogyi borok, 1892-1906. évről, palacsokotun és hordókban 1904, 1905. és 1906. évi assatit hoozsa 20 korona, 1906. évi 40 korona, 1907. évi 44 korona, 1899. évi 22 kor., 1907. évi 60 kor., 1908. évi 68 kor. Ezenkívül Bakar, Riesel, Mosler és vörö borok. Próbacimtia 0.5 literes üvegben, postacsoomag 2.00 korona. Kiválóvá áruvázzák.

Szamarak, olasz-spányol keresztű, 110-125 cm. magasságban, árja 160-400 korona. Kiválóvá áruvázzák.

Az ének ab vasutálomán Székelyhíd (száhlí eh e. á. Apáczkirezstury úrtérőndök, az árnak előleges beküldése vagy utavété mellett, utóbbi esetben az értéknök 1/2 része sáiro beküldendő Zsákokat vevő kiválóvá beszereznek a székelyhídi székelyhíd hivatalának.

Gróf STUBENBERG JÓZSEF
székelyhídi uradalmanak számtartói hivatala.

Figyeljünk e védjegyre és óvakodjunk utánzatoktól.

Jutalmazó mellékípar gazdák számára!
Kézí üzem! Kis befektetési tőke!

Homoktéglyártó-gépek,

ugyszintén mindenféle eszközöket és festőkeket,
ezement-födéleserepek, ezement-paddló-lapok, ezementesövek, itató-vályuk, stb.
gyártásához szállít a

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

Markranstädt bei Leipzig. Különlegességi géppár.

A mi gépeink és eszközöink évek óta vannak használásban saját cement-áru-gyárunkban és racionális munkákban bármikor megtekinthetők vásárlás kényser nélkül. **Levelezés minden nyelven.**
A homok megvizsgálása, próbasajtolás és minták ingyen.

Kiváratra ingyen küldjük a 84-ik számú árjegyzéket.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6-8. sz.

Elvállal: Kőponti-, vir-, lég- és gőz-tűtelések, légszusz- és vízvezetők, csatornázások, szellőztetések, clozet-ek, szivattyúk, víztoronyi emlé-gek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékokból nyert gázok értékesítését czező készü-letek létesítését, városok, indóhá-zak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű
kőgyagy-csövek raktáron.

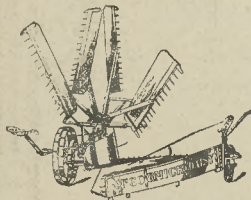
McCORMICK

Harvesting Machine Company csikágói aratógéppár.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

KNECHT I. E. igazgató.

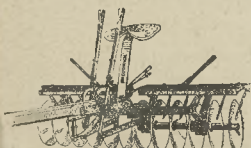
„Daisy” marokrakó aratógép.

Specziálítások:

- Kévekötoáratógépek
- Marokrakóaratógép
- Fűkaszálógépek
- Aczél-szénagyűjtógépek
- Széna-forgatógép

Benzinmótorok

takarmánykamra számára és cséplőgép-hajtásra.

McCormick tárcsásborona.

McCormick kéveköto-arátógépe.

„McCormick” a világ legnagyobb és legrégebbi géppárá.
„McCormick” a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépei.
„McCormick” 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„McCormick” aratógépei európai viszonyoknak megfelelően tényleg külön készülnek.

Budapesten állandó gépkiallítás!!

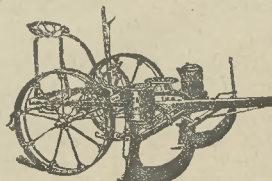

„New 4” fűkaszálógép.

Specziálítások:

- „Senior” tengeri ültetőgép (autom. négyzetbe ültet.)
- Tengeri-kévekötoáratógép
- „Ohio” tengeriszár-tépgép (egyszersmind szeszakavágó.)
- Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)

- Tárcsásborona (tarlóbántásra és lazításra.)
- Aczél-lökapa (tengeri, burgonya, takarmányrépa stb. számára)
- Rugófogas boronák

„Senior” tengeriültetőgép.